

BRĪVĀ LATVIJA

ISNN 0934-6759

2018. gada 17. – 23. marts

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

Nr. 10 (1524)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

SANITA LAPKASE

ROBEŽU STĀSTS LONDONĀ

Izstādi atklāj Latvijas vēstniece Apvienotajā Karalistē Baiba Braže // Foto: Valts Vītums, vēstniecība

6. martā 12 Star Gallery telpās Londonā tika atklāts Latvijas Simtgades starptautiskās programmas pirmais pasākums Apvienotajā Karalistē – **Artūra Analta** izstāde “Robežas”, kuļu sadarbībā ar mākslinieku organizēja Latvijas Republikas Kultūras ministrija, Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, Latvijas vēstniecība Lielbritanijā un Eiropas Komisijas pārstāvniecība Apvienotajā Karalistē.

Atklāšanā viesus uzrunāja Latvijas vēstniece Apvienotajā Karalistē Baiba Braže, uzsverot, ka esam šo 100 gadu laikā pārvarejuši daudzas robežas, gan reālas, gan iedomātas, parādot Latvijas tautas gribu ne tikai dibināt neatkarīgu un demokratisku valsti, bet arī par to cīnīties un to aizstāvēt visus šos 100 gadus. Tuvojās Starptautiskās sieviešu soli-

dārītātes dienas kontekstā vēstniece arī pieminēja iedomātos “Stikla griestus”, kā arī iespējas tos pārvarēt.

Šodien pasaule viena no aktuālitātēm ir robežas – gan kā abstrakta metafora, gan kā fizisks šķērslis. Artūra Analta izstāde “Robežas” veidota kā daudznozīmīgs stāsts, kuļa robežu jēdziens skaidrots politiskajā un populārās kultūras diskursā. Autora skatījumā robežu fenomens skaidrots gan kā mūsu sociālās vai personisko attiecību robežas, gan kā tās, kas tiek uzstādītas starp valstīm.

Instalācija sastāv no četrām sienas skulptūrām, kas sākotnēji atgādina stieplu žogu, tomēr, darbā ieskatoties, var manīt, ka žoga pinumu veido savstarpēji savienoti cilvēku formu atveidi. Vienlīdz ar šiem sienu objektiem

Artūrs Analts (1991) ir mākslinieks un dizaineris, kurš aktīvi strādā gan Rīgā, gan Londonā. Pēc Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolas absolvēšanas Analts uzsāka studijas Central Saint Martins College of Art and Design, University of the Arts, Londonā. Savos darbos kritiski vērtē politiskos, kultūras un vides jautājumus. Analts darbu radīšanā izmanto pētniecisku pieejumu, nebaudoties eksperimentēt ar materiāliem, innovācijām, technoloģijām un mērogiem. Artūra Analta darbi ir iekļauti Latvijas Dekoratīvās mākslas un dizaina mūzeja pastāvīgajā kollekcijā, kā arī vairākās privātās mākslas kollekcijās Eiropā. Analta jaunāko izstāžu skaitā ietilpst dalība grupu izstādēs Atelier Lachaert Dhanis, Tielrodē, Belgijā un Royal Academy of Arts, Londonā, Lielbritanijā.

tiks izstādīts arī darbs “North, South, East and Western”, intensīvi sārtā krāsā atveidotā spoguļa skulptūra galerijā tiks stratēgiski novietota ar vienu tās pusī vērstu tieši ziemeļu virzienā. Šī skulptūra attēlo gan pasauli, gan kompasu, bet svarīgāk – tā simbolizē nepārtraukto pārrobežu kustības pārraudzību. Ne-skatoties uz objekta intensīvi sar-kano asins toni, apmeklētāji dar-bā vienmēr saskatīs savu kāju at-spulgu neatkarīgi no tā, kādā lenķī vai attālumā darbs tiek skatīts.

Lai īpaši uzsvērtu robežu no-zīmi mūsdienu sabiedrībā, pasā-kumā uzstājās Anastasija Kanina un Marta Polok, kuļas izpildīja choreografa Kirila Burlova sag-a-tavotu laikmetīgās dejas priekšne-sumu “Robežas” ar latviešu kom-ponista Platona Buravicka mūzi-ku. Priekšnesums beidzās ar lat-viešu dzejnieces Veltas Snīķeres lasījuma ierakstu par robežām.

No 7. līdz 16. martam izstāde atvērta apmeklētājiem darba dienās “12 Star Gallery” telpās. Adrese: Europe House, 32 Smith square, London SW1P 3EU

RADI UN DRAUGI ★★★★ VIESNICA • HOTEL 20 YEARS

VIESNICA “RADI UN DRAUGI” – JŪSU VIESNICA RĪGĀ!
72 labiekārtotas un mājīgas istabas (cena no 51EUR) / Bagātīgas brokastis
iekļautas viesnīcas cenā / Konferenču zāle / Restorāns NIKLĀVS

Mārstaļu iela 1, Rīga, LV-1050, Latvija T: +371 67820200 E: reservation@draugi.lv
www.hotelradiundraugi.lv

ELA aicina uz
Lielo talku!

2. lpp.

Latvija pošas
lieliem
notikumiem

3. lpp.

Franka
Gordona un
Kārļa Streipa
komētāri

5. lpp.

Par
Nākotnes namu
un
valsts nākotni

7. lpp.

Turpinām
par latviešiem
Īrijā

8. lpp.

Ko jaunu
stāsta
Okupācijas
mūzeja
gariņš?

10. lpp.

Simtgades Lielajai Talkai aicina pievienoties latviešus ārvalstīs

Ar Eiropas Latviešu apvienības (ELA) gādību pagājušajā pavasarī Lielajā talkā pirmo reizi iesaistījās diasporas kopienas visā Eiropā. ELA šogad aicina latviešus un Latvijas draugus talkot vēl plašāk pasaulē, lai Simtgades gadā uzsvērtu Latvijas cilvēku saliedētību, zalo garu un darba sparu. Pieteikšanās Lielajai talkai ārvalstīs norit līdz 20. martam, rakstot uz ela@latviesi.com.

Kā uzsvēr ELA vicepriekšsēde Elīna Pinto, "šogad vēl vairāk nekā citus gadus ir svarīgi apzināties, ka tā banka, kuru ir patiesi vērts ieguldīt ikvienam no mums un ko sargāt pašu rokām, ir mūsu vide un daba. Tāpēc mēs aicinām visus Latvijas cilvēkus ārvalstīs talkojot – un arī ikdienā – kopīgi veidot zaļu, darbīgu un par vidi atbildīgu Latviju un Eiropu".

Eiropas Latviešu apvienības rīkotā talka Reikjavikā 2017. gadā // Foto: Ance Lauksteina

ELA aicina sakopšanai izvēlēties Latvijai vai latviešiem nozīmīgas vietas ārvalstīs, kas īpaši saistītas ar Latvijas valstiskuma

un tautas vēsturi (vēsturisku nozīmīgu vietas, kapavietas), trimdas sabiedrisko vai kultūras aktīvitāšu piemiņu (latviešu nami, draudzes nami, kultūras svētku vietas), izcilu tautiešu dzīvi vai darbību, kā arī pašreizējo diasporas sabiedrisko vai kultūras dzīvi (Valsts svētku, Līgosvētku vai citu svētku vietas un to apkaimē, latviešu organizācijas atbalstošu pašvaldību norādītās vietas u.c.). Talkošana diasporas kopienās tiks apvienota ar kultūras un aktīva dzīvesveida iniciatīvām, mūzikāliem starpbrižiem un viktorīnām par Latviju un tās dabu un vidi. Talkotāji veidos radio un video sižetus par savu darbošanos, ar ko pagājušajā gadā ikviens varēja iepazīties Latvijas Radio 2 ēterā un internetvietnē.

Lielajā talkā Eiropā 2017. gadā tika aprūpēti vēsturiski un sabiedriski nozīmīgie latviešu centri Minsterē un Bērzainē (Vācijā) un Straumēni (Lielbritanijā), kā arī latviešu atdusas vietas Lielbritanijā un LELBĀL draudzes nams Īrijā. Belģijas latvieši

palīdzēja sakopt bijušo kāra gūstekņu nometni Zēdelgemā, kuŗā pēc Otrā pasaules kara bija internēti aptuveni 12 000 latviešu karavīru. Parīzē un Vīnē talkotāji apzaļumoja Latvijas vēstniecību dārzus, Gērnsijā – sakopa jūras krastu, bet Islandē – pie minekli "Atbalsts" Reikjavikas centrā, kas ir Latvijas dāvana Islandei par Latvijas neatkarības atzīšanu.

Diasporas aktīva līdzdarbība vienēs un dabas aizsardzībā sasaucas ar pagājušajā vasarā notikušā pirmā Eiropas Latviešu kongresa pausto apnēmību no ārvalstīs mītošo latviešu pusēs izzināt un saglabāt Latvijas dabas vērtības un tās populārizēt ārvalstīs, kā arī veidot par dabas un vides vērtību saglabāšanu līdzatlīdzīgu sabiedrību, diasporā smēloties labās prakses piemērus un veidojot pieprasījumu pēc atbilstošas politikas Latvijā.

... Gērnsijā // Foto: Lilita Krūze

Talka Bērzainē, Vācijā // Foto: Indulis Bērziņš

Laimonis Ceriņš – Daugavas Vanagu fonda goda priekšsēdis

Daugavas Vanagu fonda (DVF) delegātu sapulcē šā gada 10. – 11. martā Straumēnos delegāti ar aklāmāciju ievēlēja Laimoni Ceriņu par DVF Goda priekšsēdi. Piecdesmit divus gadus darbojies DVF valdē, Laimonis ir pelnījis šo goda amatu – ar savu neatlaidīgo darbu latviešu sabiedrības labā.

Laimonis dzimis 6. jūnijā 1926. gada, Liepas pagastā, Cēsu apriņķī.

Otrā pasaules kara beigu posmā, 1944. gada augustā, viņu iesauca Latviešu leģionā, 15. divīzijā. Nosūtīts artillerijas mācībās uz Josefštati, tuvu Čehijas/Polijas robežai, tad cīnījies atkāpšanās kaujas Vācijā un kāra beigas sagaidījis Vācijas teritorijā. Zēdelgemas gūstekņu nometnē piedalījies Daugavas Vanagu organizācijas dibināšanā. No gūsta atbrīvots, pārgājis uz Oldenburgas bēglu nometni.

Anglijā iebraucis 1947. gada beigās, Laimonis pirmos sešus gadus strādāja laukaimniecības darbos, tad 13 gadus tekstilrūpniecībā. 25 gadi nostrādāti ogļraktuyju technisko sakaru instrumentu fabrikā. Kopš 1991. gada ir pensijs.

1954. gada 17. oktobrī Laimonis piedalījās DVF Derbijas kopas dibināšanā un tika ievēlēts par tās

pilnvaroto, bijis ilggadējs DVF Derbijas nodaļas valdes locekls. Viņš nenoguris mudināja Derbijas jauno latviešu sabiedrību iestāties un darboties Vanagos.

1966. gadā Laimoni pirmo reizi ievēlēja Daugavas Vanagu fonda valdē, kur viņš turpināja savu darbību līdz pat 2018. gadam, glabājot DVF archīvu un pildot biedrīžu un administratora pienākumus. Laimonis ir apsolījis turpināt savu archivāra darbu, iekārtojot archīvu jaunajās telpās DVF īpašumā Straumēnos.

Kad 1976. gadā dibināja Straumēnu, Laimonis kļuva par ieņē-

ma kluba sekretāru. Savā laikā arī ieņēmis amatus LNPL un darbojies Latviesu preses biedrībā. Ipaši nozīmīgi ir bijuši Laimona darbi gadu desmitu gaŗumā, veidojot Lielbritanijā mirušo tautiešu reģistrus. To darot, viņš sanēmis neskaitāmus Latvijā un citur dzīvojošo tautiešu izziņu jautājumus par tūvinieku likteņiem un gādājis atbildes uz tiem.

1968. gadā Laimoni apbalvoja ar DV organizācijas nozīmi zeltā.

Laimonis ir cilvēks, kas mil strādāt un negaida atzinību. Intervijā *Brīvai Latvijai* 2001. gadā, savā 75. dzimšanas dienā, Laimonis teica: "Man ir tāda sajūta, ka jūs gatavojaties "augstai" reportāžai. Esmu tikai ļoti mazs, nenozīmīgs ritenītis plašajā sabiedrības mašīnerijā. Man netik slavināšana. Ko esmu darījis vai daru, viss darīts ar pienākuma apziņu, kā normatīvajos nolikumos paredzēts. Ja tautieši mani ir izvirzījuši un man uzticējuši sabiedriskos pienākumus, tad par to pateicos."

Piešķirot goda amatu, Laimonim pasniedza ziedus, kā arī Atzinības rakstu no Latvijas vēstnieces Apvienotajā Karalistē Baibas Bražes.

Red.

Aicinu pievienoties!

Mūsdienīgs atbalsts sievietēm ar krūts vēzi

Cienījamie draugi un paziņas! Es nesen sāku skriet – sākumā 100 metrus, tagad jau 10 kilometrus!

Pavasaris ir gandrīz klāt, un es domāju, ka ir laiks piedalīties skrējienos un lūgt jums man pievienoties. Ne jau uzreiz skrienot, bet mani sponsorēt par labu kādam labdarības mērķim.

Labdarības mērķis, kuŗu esmu izvēlējies, ir Rozā vilciena labdarības fonda (*Pink Train foundation*), kas reģistrēts Rīgā un kas atbalsta sievietes ar krūts vēzi.

Esmu pierēgistrējies trīs 10 km sacīkstēm: sestdien, 17. martā, skriešu Ričmondā, Apvienotajā Karalistē, svētdien, 1. aprīlī, Weybridžā, arī Apvienotajā Karalistē, bet svētdien, 20. maijā, Rīgā pievienošos Rozā vilciena labdarības fonda komandai Rīgas maratonā.

Nākotnē piedalīšos arī citās sacīkstēs, cerams, pat garākās distancēs. Savu līdzdalību šajās un citās sacīkstēs apmaksāšu arī

pats – tas attiecas uz ceļošanu, ēšanu, mītnes vietu, dalības maksu utt. Ziedojušus pilnā apmērā saņems Rozā vilciena labdarības fonda.

Neatkarīgi no tā, vai jūs mani pazīstat vai ne, lūdzu, iepazīstieties ar Rozā vilciena labdarības fonda tīmekļa vietni un, lūdzu, ziedojet dāsni par ļoti labu labdarības mērķi un, lūdzu, sūtiet šo ziņu tālāk, lai pēc iespējas vairāk cilvēku varētu piedalīties ar ziedojumu.

Iepriekš pateicos par atbalstu!
Pēteris Pētersons

(Vairāk info par Rozā vilciena labdarības fondu www.rozavilciens.mozello.lv)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

VĒSTNIECĪBU ZINĀS

Pāvesta vizīte Latvijā notiks šā gada 24. septembrī

Romas katoļu baznīcas pāvesta Franciska vizīte Baltijas valstis notiks no 22. līdz 25. septembrim, pazīnojis Vatikāns. 22. un 23. septembrī pāvests viesosies Lietuvā, apmeklējot Vilņu un Kauņu, 24. septembrī katoļu baznīcas galva ieradīsies vizītē Latvijā, kur viņam paredzēts viesoties Rīgā un Aglonā, savukārt 25. septembrī plānota pāvesta vienas dienas vizīte Igaunijā, kur viņš apmeklēs Tallinu.

Pēc Valsts prezidenta kancelejas paziņojuma, Viņa Svētība pāvests Francisks pastorālājā vizītē Latvijā ieradīsies, atsaucoties Valsts prezidenta Raimonda Vējonja un Latvijas Romas katoļu Baznīcas ielūgumam. Vizītes laikā pāvests Francisks tiksies ar Vējonji, Latvijas augstākajām amatpersonām un sabiedrības pārstāvjiem, kā arī piedalīsies svinīgajā ziedu nolikšanas ceremonijā pie Brīvības pieminekļa. Plānots, ka pāvests piedalīsies arī eku meniskajā dievkalpojumā Rīgas Doma baznīcā, kā arī celebrēs Svēto Misi Aglonas bazilikā.

“Viņa Svētības pāvesta Franciska vizīte Latvijā valsts Sāmtgades gadā ir liels pagodinājums mūsu valstij un tās iedzīvotājiem. Šis gads ir atskaites punkts visam lidz šim paveiktajam un vienlaikus iespēja likt stipru pamatu nākotnei, kurā dzīvos nākamās paaudzes. Esmu pārliecināts, ka pāvesta Franciska vizīte būs iedrošinājums iestāties par svarīgām vispārcilvēciskām vērtībām un piepildit ieceres, lai veidotu labāku, taisnīgāku un saliedētāku Latviju,” uzsvēra Vējonis.

Viņa Svētības pāvesta Franciska vizīte Baltijas valstis norisināsies no 22. līdz 25. septembrim, kuŗas laikā viņš apmeklēs arī Vilņu un Kauņu Lietuvā un Tallinu Igaunijā.

Latvijas vēsturē pirmais gadījums, kad valsti apmeklēja pāvests, bija 1993. gada 8. septembrī, kad Latvijā ieradās Jānis Pāvils II. Līdz ar to šogad aprit 25. gadi kopš pāvesta Jāņa Pāvila II vizītes Latvijā.

Romas katoļu baznīcas pāvests Francisks 13. martā atzīmēja pieko gadadienu, kopš ienem augsto amatu. Vatikāna paziņojumā norādīts, ka viņa galvenais uzdevums ir cīņa ar nabadžību un netaisnību. Svētā Krēsla pārstāvji informē, ka Francisks ir pirms katoļu baznīcas vadītājs no Amerikas. Piecu gadu laikā viņš ir viesojies 30 pasaules valstis un plāno turpināt uzrunāt

ticīgos visā pasaulē. Šā gada septembrī pāvests viesosies Baltijas valstis, tostarp 24. septembrī ieradīsies vizītē Latvijā. Vatikāns arī ziņo, ka jau tuvākajā laikā Francisks plāno veikt nopietnas baznīcas reformas. Garīdzniekiem aktīvāk jāseko tendencēm mūsdienu pasaulei, un šis nostāndes tiks iekļautas īpašā dokumentā. Tomēr plašāka informācija par šiem plāniem pagaidām netiek sniegtā.

Mācītāji ierosina sarunu par luteriskās baznīcas nākotni

Pēc mācītāja Jura Rubēja aiziešanas no amata daļa Latvijas Evangeliski luteriskās baznīcas (LELB) mācītāju 12. martā bija iecerējusi diskusijas par baznīcas nākotni. Taču ne archibīskaps Jānis Vanags, ne prāvesti uz to neatnāca. Tādēļ sarunas rīkotāji to sauc par pirmo soli no daudz garāka ceļa, kuŗā atkal jāatrod māka sarunāties un milēt citam citu. Tieši Jura Rubēja atlūgums jeb mācītāja krusta nolikšana ir mudinājis pārējos amata brāļus rosināt publisku diskusiju par to, ka baznīcā jūtama neiecietība un citādu viedokļu apspiešana.

“Grūti noformulēt to vārdu, to nesmukumu, kas iekšēji ir un ko baidās varbūt izteikt uz āru. Savstarpējā rīvēšanās, kas man pašam ļoti nepatīk, kas traucē kalpošanai,” saka Kuldigas Sv. Annas draudzes mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics. “Vecos laikos taču bija *Pravda*. Un, kamēr tu turies pie *Pravdas*, viss ir ok, ja novirzies, tad rezultāti nebūs patīkami. Tas arī notiek te,” saka LELB ārpus Latvijas pāvests emeritus Māris Kirsons.

25. marts – Komūnistiskā genocīda upuru piemiņas diena

1949. gada 25. martā no Latvijas uz Sibīriju izsūtīja 13 248 ģimenes ar 42 975 cilvēkiem. Tā bija lielākā iedzīvotāju deportācija Latvijas vēsturē, kad ar 33 ešeloniem izsūtīja uz Omskas, Tomskas un Amūras apgabaliem. Tāpēc piemiņas sarīkojumi notiks visā Latvijā.

Okupācijas mūzejā Rīgā iespējams iegādāties filmu komplektu par 1949. gada 25. marta deportāciju – “Prom no mājām”, “No metinājumā” un “Majupceļš”, kā arī Okupācijas mūzeja speciālistu un vēsturnieces Ivetas Šķiņķes stāstījums par deportācijas dokumentiem un lietiskajiem pierādījumiem. Filmas ir ar subtiriem angļu valodā.

Baltijas valstu Sāmtgades svinības Vašingtonas universitātē

2. martā Vašingtonas universitātē (Sietlā, Vašingtonas pavalstī) svinēja Baltijas valstu simtgadi. Svinīgajos sarīkojumos piedalījās arī Latvijas vēstnieks ASV Andris Teikmanis (*attēlā*).

Vašingtonas universitātē ir vienīgā augstskola ASV, kuŗā Skandinavijas departamenta paspārnē ir izveidota Baltijas valstu studiju programma. Līdztekus pārējiem mācību priekšmetiem amerikānu un citiem studentiem ir iespē-

ja apgūt arī latviešu, igauņu un lietuviešu valodu. Universitātē doktorantūras limeni studē divi studenti no Latvijas. Vizītes laikā

Sietlā vēstnieks tikās ar Vašingtonas universitātes vadību, apmeklēja vietējos studentus latviešu valodas nodarbi, kā arī klausījās universitātes koņa koncertu, kas dziedāja Baltijas valstu tautu valodās. Vēstnieks sniedza lekciju par Latviju un piedalījās kopīgā diskusijā par ekonomisko attīstību Baltijas valstis. Vašingtonas universitātē ir starp labākajām universitātēm ASV, īpaši izceļoties ar savām medicīnās, inženierzinātni un dažādu valodu studijām. Dienu iepriekš vēstnieks viesojās ASV informācijas technoloģiju milža Microsoft galvenajā mitnē Sietlā. Microsoft inženieri demonstrēja jaunākos technoloģiju sasniegumus kibernetiskās, maksligā intelekta un autonomās autobraukšanas jomā. Microsoft ir ļoti gandarīts par sadarbību ar Latviju, īpaši kopš pagājušā gada septembrī atklāts Microsoft Innovāciju centrs Latvijas Universitātē.

Vašingtonas pavalsts ar lielāko pilsētu Sietlu ir viens no nozīmīgākajiem tehnoloģiju centriem ASV. Īpašās investīciju politikas dēļ tajā savu darbību sākuši tādas ASV pazīstamas kompānijas kā Microsoft, Amazon, Starbucks, Boeing u.c. Jau ilgstoši Sietlā darbojas arī Latvijas goda konsuls Stīvens Žirskis (*Stephen Zirsky*). Vēstnieks Teikmanis viesojās arī Snohomishas pašpārvaldē (*Snohomish County*), kur pārrunāja dinamisko attīstību augsto tehnoloģiju jomā un sadarbības iespējas ar Latviju un tās universitātēm. Pašpārvaldes pārstāvji iepazīstināja vēstnieku ar pašpārvaldes rezolūciju, kas pieņemta par goda viņa vizītei un apsveica ar simts gadiem kopš Latvijas valsts proklamēšanas.

Mēneša priekšmets MARTS

No mūzeja
“Latvieši pasaule” krājuma
Latviešu strādnieki Vācijā

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas un Padomju Savienības sabrukuma 20. gs. 90. gadu sākumā daudzi Latvijas iedzīvotāji devās uz ārzemēm, lai labāk nopelnītu un uzlabotu savus dzives apstākļus. Daļa pēc kāda laika atgriezās

Macīš, izgatavots no džinsu bikšu kabatas. To darinājis Laimonis Spridzāns Vācijā 1993. gadā // Foto no Ervīna Jurģa fotoalbuma

ISLANDE. 8. un 9. martā Reikjavikā notika jau trešā mobilā pasu darbstacija, noformējot 23 pasu pieteikumus, kā arī aktuālizējot pilsonu adreses ārvalstīs un reģistrējot bērnus Latvijas pilsonibā. Šoreiz mobilās pasu darbstacijas izbraukums notika sadarbi bā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes kollēgām, kas nodrošināja mobilās darbstacijas technisko aprikojumu. Mobilās pasu darbstacijas izbraukuma laikā vēstniecības pārstāvē tikās arī ar vietējās latviešu skolīnas vadītāju un skolotājiem, lai pārrunātu aktuālākos jautājumus gan konsulārajā jomā, gan arī jautājumus par projektiem, sarīkojumiem un Latvijas Simtgadi. Plānots, ka Saeimas vēlēšanās 6. oktobrī būs iespējams nobalstot arī iecirknī Reikjavikā. Ja no tautiešu pusēs arī turpmāk būs interese par pasu noformēšanu Reikjavikā, tad nākamo mobilo pasu darbstacijas izbraucienu vēstniecība plāno 2020. gada pavasarī.

POLIJA. 2018. gada 6. martā Polijas jūras kūrortpilsētā Gdānskā notika tūrisma seminārs, kas tika veltīts 27. martā plānotajai jaunā *AirBaltic* tiešā reisa atklāšanai, kas savienos Rīgu un Gdānsku. Uz semināru ieradās tūrisma nozares pārstāvji no vairākām Polijas pilsētām, ar prezentāciju uzstājās *AirBaltic* un *Baltic Travel Group* pārstāvji. Semināru atklāja Latvijas vēstniecības Polijā pirms sekretārs Andrejs Grīnāško. Gdānskas pilsētas un tuvāko reģionu tūrisma industrijas pārstāvji ar interesī noklausījās prezentācijas par tūrisma iespējām Baltijas valstīs, kā arī par *AirBaltic* darbību un tās perspektīvām. Seminārā tika prezentēta Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tūrisma galamērķu īpašās iezīmes un to pievilcība, kā arī izdalītas brošūras par Latviju poļu valodā. Semināra nobeigumā tūrisma nozares pārstāvji ieguva jaunus kontaktus un idejas tūrismam uz Baltijas valstīm.

ĒGIPTE. 5. martā vēstniece Iveta Šulca tikās ar Ēģiptes parlamenta draudzības grupas ar Latviju priekšsēdi Dr. Gamalu Šihu (*Dr. Gamal Shihā*). Vēstniece iesniedza Latvijas Republikas Saeimas starpparlamentu attiecību ar Ēģipti deputātu grupas vadītāja Hosama Abu Meri ielūguma vēstuli Ēģiptes parlamenta delegācijai apmeklēt vizītē Latviju. Dr. Šihā pateicās par ielūgumu un apstiprināja grupas pārstāvju gatavību apmeklēt Latviju. Šīs kungs uzsvēra, ka kā grupas uzdevumu redz ciešas sadarbības attīstīšanu starp Ēģipti un Latviju, tirdzniecības apjomu palielināšanu un Latvijas tehnoloģiju izmantošanu Ēģiptes ražošanā. Vēstniece Šulca informēja par Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas uzņēmumiem un e-skolas biznesa risinājumiem, kā arī izteica aicinājumu Ēģiptes parlamentam atbalstīt Ēģiptes vēstniecības atvēršanu Rīgā. Dr. Šihā vada Ēģiptes Parlamenta Izglītības, zinātnes komisiju. Ēģiptes parlamenta draudzības grupa ar Latviju tika izveidota 2017. gada oktobrī.

vēlas pastāstīt ar savu izceļošanas stāstu un ārvalstīs gūto pieredzi.

Mūzejam “Latvieši pasaule” izdevies dokumentēt un apkopot materiālus par latviešu diasporu Argentīnā

Mūzeja un pētniecības centra “Latvieši pasaule” brīvprātīgā darbiniece Mare Heimrāte ar Ilgvara Ozola dāvinātajām dienastārīgām grāmatām // Foto: latviesi.com

2018. gada janvārī un februārī mūzejā un pētniecības centrā “Latvieši pasaule” noritēja Argentīnā savāktā materiālu apstrāde. 2017. gada novembrī mūzejs un pētniecības centrs veica ekspediciju pie latviešiem Buenosairesā, Argentīnā, lai apzinātu pašreizējo situāciju un ievāktu dažādus materiālus par latviešiem, kuŗi ieceļojuši Argentīnā pēc Otrā pasaules kara un pēdējo desmitu gadu laikā. Ievākt zīnas par latviešiem Argentīnā mudināja arī Latvijas Draudzes nama Hurlingham (aptuveni 40 km no Buenosaires) slēgšana 2017. gada beigās.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Lai apzinātu, saliedētu un informētu Buenosairesā dzīvojošos latviešus un viņu radiniekus, tika rikotas Latvijas 99. proklamēšanas gadadienas svinības, pēdējās Hurlinhemas latviešu namā.

Projekta īstenošana ir jāvusi saglabāt vismaz daļu no Arģentīnā dzīvojošo latviešu etnogrāfiskā, dokumentārā un materiālā mantojuma, līdz ar to dodot iespēju to pētīt vēsturniekiem, īpaši diasporas pētniekiem. Šī gada sākumā savākie materiāli tika skenēti, reģistrēti inventāra grāmatā un ievietoti bezskābes kastēs novietošanai mūzeja krājumā. Daļa grāmatu un periodikas tika pievienotas mūzeja un pētniecības centra "Latvieši pasaule" bibliotēkai, pārējās sagatavotas nodrošināti Latvijas Nacionālajai bibliotēkai.

Saeimas Ārlietu komisijas pārstāvji darba vizītē Oslo

6. un 7. martā, pēc Norvēģijas puses ielūguma, darba vizītē Oslo uzturējās Saeimas Ārlietu komisijas vadītājs Ojārs Ēriks Kalniņš un vadītāja vietnieks Richards Kols ar mērķi stiprināt reģionālo sadarbību, tai skaitā ar Norvēģijas parlamentu (*Storting*). Vizītes laikā notika arī tikšanās Norvēģijas Ārlietu ministrijā.

Tikšanās laikā ar Stürtinga Ārlietu un Drošības komitejas vadītāju Anniku Vitfeldi, vietnieku Kristiānu Tibringu-Gjedi un komitejas pārstāvjiem tika pārrunāta divpusējā sadarbība, tai skaitā abu valstu politiskās un ekonomiskās attiecības, kā arī reģionālā drošība un ar Arktiku saistītie jautājumi. Latvijas deputāti augstu novērtēja Norvēģijas atbalstu Baltijas valstu drošībai, diskutēja par šogad plānoto NATO galotņu apspriedi (samitu), kā arī apsprieda Brexit temu. Abas puses bija vienotas, ka lidzšinējo aktīvo un labo reģionālo sadarbību ir jāstiprina un jāattīsta arī turpmāk, īpaši Ziemeļu un Baltijas valstu (NB8) formātā.

Ar Norvēģijas Ārpolitikas institūta direktoru Ulfu Sverdrupu (*Ulf Sverdrup, NUP*) tika pārrunāti drošības jautājumi reģionā, kiberdrošības aktuālītātes, kā arī Norvēģijas nostāja Brexit jautājumā. Savukārt ar Oslo universitātes profesori Allu Pozdņakovu deputāti diskutēja par Arktikas, Eiropas Ekonomiskās zonas un Brexit jautājumiem. Darba vizītes nobeigumā deputāti tikās ar Norvēģijas Pašvaldību un reģionālās administrācijas pārstāvjiem, pārrunājot Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanču instrumenta programmas.

No mūsu korespondenta Harija Valdmaņa raksta redakcijai par šo vizīti:

"Vēstniece Judite Dobele bija sarūpējusi iespēju šejenes latviešiem uz pāris stundām tikties

ar politiķiem vakarā, vēstniecībā. Bijām saujiņa interesentu, kuŗi šo iespēju izmantoja. Politiķi stāstīja, ka tikšanās ar norvēgu kollēgām bijusi ļoti pozitīva, Latvijai labvēlīga un notikusi patikamā gaisotnē. Vietēji latviešiem, protams, bija savas intereses un jautājumi gan par atgriešanās iespējam, gan par materiālu atbalstu skolai un citām kultūras vajadzībām, ko politiķi, protams, konkrēti nevarēja ne solīt, ne dot. Plašāki tika skaidrots par sagatavošanā esošo Diasporas likumu. Tas, cerams, dos atbildi daudziem jautājumiem. Viss jau grozās apnaudu. No klātesošajiem tika jautāts, kas tiek darīts, lai apkaņotu ēnu ekonomiju, aplokšņu algas, lai vairotos nodokļu ienākumi valstij. Likumi esot un pat cietumsodi paredzēti, bet cik būtu soditi, palika nezināms. Bija arī jautājums par tiesu darbību. Visi jau zinām, ka ne valdība, ne parlaments nevar iejaukties tiesu darbā, bet parlaments izstrādā un pieņem likumus, pēc kuriem arī tiesa strādā. Ja viena tiesvedība var vilkties gadu gadiem, bez iznākuma, tad vaina būtu meklējama likumos un tā ir parlamenta atbildība. Arī uz šo jautājumu politiķi skaidru atbildi nevarēja sniegt. Ar to arī beidzās šī pāris stundu gařā, patikamā gaisotnē, tikšanās ar mūsu politiķiem. Ir jau pareizi, kā šķiroties minēja Ojārs Eriks Kalniņš, ja kaut kas notiek nepareizi, nevar vainot visu Saeimu, jāskatās, kā balsojusi katrā partija un deputāts, jo rezultātu noteic vairākuma balss. Bet praksē jau ir citādi. Kad prezidents Valdis Zatlers atlaida Saeimu, viņš arī nevarēja atlaist tikai tos, kuri bija "nepareizi" balsojuši, bija jāatlaiž visi. Tāpat tas ir arī ar mums visiem, ja kaut kas nav pa prātam, sakām – tie politiķi nekam neder. Varbūt arī mums pašiem jālbojas, jo mēs jau ievelām tos "nederīgos" politiķus."

Latvijas Okupācijas mūzejs dāvinājumā saņem LSDSP karogu

7. martā Okupācijas mūzeja krājumā kā dāvinājums nonāca atjaunotās Latvijas Sociāldemokrātiskās strādnieku partijas (LSDSP) karogs, kas izgatavots 1989. gada pavasarī un ar kuŗa parādīšanos Latvijas PSR tika iezīmēta sociāldemokrātiskas partijas parādīšanās, kas centās lauzt komunistiskās partijas monopolu.

Karogu mūzeja krājumam dāvināja agrākie LSDSP biedri Leo Hiršons un Valdis Šterns. Stāstot par karoga nozīmi mūzeja speciālistiem, L. Hiršons dalījās savas atmiņas: "1989. gada pavasarī, pateicoties Lidijai Lasmanei un Valentīnei Lasmanei (Latvijas Centrālās padomes locekle), izdevās nokļūt Zviedrijā. Pēc divu nedēļu "pārbaudes" es nokļuvi pie Bruno Kalniņa un tiku uzņemts LSDSP. Tas bija vienīgais variants, kā Latvijā un visā PSRS teritorijā atjaunot daudzpartiju sistēmu, atņemt monopolu komunistiem un izjaukt viņu plānu pārņemt sociāldemokratu nišu Ivara Ķežbera vadībā. LSDSP bija vienīgā brīvvalsts partija, kas bija saglabāta un darbojās trimdā.

Stokholmā nodibināju arī Latvijas Nacionālās neatkarības kustības (LNNK) Skandināvijas nodalā. Trīs mēnešu laikā tiku ie-pazīstināts ar daudziem trimdas latviešiem, viņu vidū bija Andrejs Eglītis, Vilnis Zaļkalns, Baiba Vītolīna, Noldis Millers, Zigurds Plensners, Janis Zalcmanis, Pēteris Vasariņš, Aleksandrs Tērmanis, Māra Strautmane, Ieva Lešinska, Linda Freimane, Ieva Graufelde, Ženija Kraukle un Uldis Ģermanis. Atgriezies Latvijā, sāku organizēt LSDSP Atjaunošanas iniciatīvas grupas darbu. Pēc jurista Andra Teikmaņa ieteikuma pieeregistrējāmies Tautas frontē. Iepazinos ar Valdi Šteinu, kurš arī bija LSDSP biedrs. Šī pirms 1. maija no LSDSP Ārzemju komitejas saņēmām ziņu, ka jā piedalās demonstrācijā Tautas frontes kolonnā ar mūsu partijas karogu, jo komūnistī gatavojojties mūs apsteigt. Karoga parau-gu atradu Bruno Kalniņa dāvātajā grāmatā "Latvijas Sociāldemokrātijas vēsture". Karogu uzsuvā Jānis Mekšs. 1989. gada 1. maijā pacēlām mūsu karogu un līdz ar to parādījām, ka ir atjaunota daudzpartiju sistēma.

Balletdejotājs Kārlis Cīrulis gūst labus panākumus konkursā Dienvidafrikā

Pēc Latvijas Nacionālās operas un baleta informācijas, Latvijas Nacionālā baleta jaunais solists Kārlis Cīrulis ieguvis bronzas medaļu 10. Dienvidafrikas Starptautiskajā baleta konkursā.

Kārlis Cīrulis konkursā startēja ar Bazila variāciju no baleta "Dons Kihots", Franča variāciju no baleta "Kopēlijā" un Prinča variāciju no baleta "Riekstkokā". Kārlis Cīrulis ieguvis bronzas medaļu 10. Dienvidafrikas Starptautiskajā baleta konkursā.

Kārlis Cīrulis 2016. gadā absol-vējis Rīgas Horeografijs skolu un pievienojies Latvijas Nacionālā baleta trupai, kur viņa reper-tuārā ir titulloma baletā "Riekst-

SPILGTS CITĀTS

Jāspēj vienoties sadarbībā

Laikraksts *Latvijas Avīze* intervējis Pasaules brīvo latviešu apvie-nības (PBLA) valdes priekšsēdi **Kristīni Saulīti**. Starp daudzajiem uzdotajiem jautājumiem bija arī par rudeni notiekošajām Saeimas vēlēšanām. Kas tālumā dzīvojošajiem latviešiem palīdz gūt uzticamu informāciju par norisēm Latvijas politikā, lai gudri izšķirtos, par kuru partiju balsot? Vai PBLA arī ko darīs šajā ziņā?

Kristīne Saulīte: *Mūsdienās ir pieejams liels informācijas daudzums, taču tajā ir arī tāda informācija, kas atbalsta kādas vienas grupas mērķus, turklāt tas notiek aplēpti. Pašlaik cilvēkiem vairāk nekā jebkad agrāk ir jāuzņemas atbildība.*

Esam aktīvi iestājušies par ārzienu latviešu dubultpilsonības iespēju, vienlaikus akcentējot, ka ar pilsonību saistīta atbildības sajūta un pienākumi pret zemi, kuras pavalstniecībai piederam, tostarp – atbildība piedalīties vēlēšanās. No mūsu puses svarīgi padarit pieejamu informāciju, ko izsvērt pirms balsošanas. Un tas ir grūtāk, nekā šķiet, jo informācija par partiju platformām nav visiem tik viegli pieejama un saprotama. Mēs vēlētos, lai partijas vienkārši un saprotami skaidrotu savus mērķus. (..)

Svarīgi redzēt, ka aiz vārdiem stāv patiesie darbi. Šobrīd ļoti vēlams, lai partijas varētu vienoties sadarbībā, jo sadrumstalotiba nenāk mums par labu. Ja būs, piemēram, desmit partijas, par ko iespējams vēlēt, bet krieviski runājošai sabiedrības daļai ir tikai viena galvenā partija, tad ar latviešu šķelšanos ir izdarīts "lāča pakalpojums" mūsu valstij. Jāspēj vienoties, jāpārkāpj pāri savām "patīšanām" un "nepatīšanām" lielāka mērķa vārdā. Nav grūti pateikt "es domāju citādi", grūtāk ir sadarboties.

ietilpst gandrīz nekas no tradicionālajiem spāņu saldumiem, un uzmanībai, kas tiek pievērsta klientu vēlmēm. Šajā vietā iespējams nobaudīt arī gardumus, kas gatavoti pēc latviešu receptēm, piemēram, riekstiņus. (Pēc latviesi.com)

CVK neļaus rīkot referendumu par mazākumtautību skolu autonomiju

Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) 5. martā nolēma neregistrēt parakstu vāksanai Latvijas Krievu savienības (LKS) iesniegto "Likuma par mazākumtautību izglītības iestāžu iekārtu Latvija" projektu, kas paredz ieviest mazākumtautību skolu autonomiju. CVK pārstāvji norādīja, ka iesniegtajā likumprojektā ir vairākas pretrunas ar Satversmes normām. Līdz ar to likumprojekts nav atzīstams par pilnībā izstrādātu, kādam tam jābūt saskaņā ar likumu. Komisijas sēdē CVK sekretārs Ritvars Eglājs sacīja, ka piedāvātais likumprojekts ir pretrūnā ar Satversmes ievadā pausto, ka "Latvijas valsts ir izveidota, apvienojot latviešu vēsturiskās zemes un balstoties uz latviešu nācijas negozāmo valstsgrību un tai neatnemamām pašnoteikšanās tiesībām, lai garantētu latviešu nācijas, tās valodas un kultūras pastāvēšanu un attīstību cauri gadsimtiem". Iesniegtais likumprojekts ir vērts pilnīgi pretrūnā [Satversmes ievadā rakstītajam] – lai to sagrautu un iznīcīnātu," norādīja Eglājs. Savukārt likumprojekta iesniedzēju pārstāvis Aleksandrs Kuzmins atbildēja norādot, ka 1919. gadā speciālo likumu par mazākumtautību izglītības iestādēm esot pieņemusi Latvijas valsts dibinātāji.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Nu šāgada "mistiskais" marts patiešām, var teikt, iegājis vēsturē. ASV prezidents Donalds Tramps, būdams impulsīvs, spējis ar saviem draudiem lietot "liesmojošu" spēku pārliecināt Ziemeļkorejas "pusdievu" Kim Čenunu izlūgties tikšanos ar viņu. Krievijas "nacionālais līderis" Vladimirs Putins uzsitis sev cenu, šantažējot Rietumus ar "vēl nebijušiem" ieročiem (atcerēsimies Lielvācijas *Wunderwaffen*, kas tāpat nelīdzēja). Un Ķīnas prezidents Sji Dzjinpins pratis nodrošināt sev beztermiņa pilnvaras – kaut vai līdz mūža galam.

Kāda ir lietas būtība? Pēc tam, kad Sji Dzjinpins, kurš, kā zināms, reizē vada gan valdošo Ķīnas komūnistisko partiju, gan šo savu milzīgo valsti, šai gadumijā, energiski "ieskaņojot" partijas politbiroja locekļus, panāca, ka

valsts parlamentam – Nacionālam tautas kongresam – ieteikts (faktiski uzdots) martā valsts konstitūciju, kas aizliedz valsts prezidentam ieņemt šo amatū ilgāk par diviem piecu gadu terminiem, grozīt tādējādi, ka prezidenta pilnvaras pagarinātas faktiski bez ierobežojumiem – vēl uz pieciem, uz desmit gadiem ... faktiski līdz mūža beigām.

Līdz ar to Sji Dzjinpins mērķtiecīgi un, jāatzīst, prasmīgi īstenojis nu jau otro uzvaru celā uz savas autoritārās valdīšanas tiesisko nostiprināšanu.

Pirma uzvaru šis vīrs guva, kad konstitūcijas tekstā līdzās valsts dibinātāja Mao Dzeduna un reformatora Den Sjaopina vārdiem tika minēts arī viņa vārds un "mācība". Būtībā tā ir Sji personas kulta leģitimācija.

Sji Dzjinpins bez šaubām ir lielvalstisks ķīniešu nacionālists, kas vēlas, lai Ķīna būtu ne tikai līdztiesīga Savienotajām Valstīm gan ģeopolitikas, gan ekonomikas aspektā, bet arī faktors, bez kura pasaule nevar notikt.

Sen nebūtībā aizgājis tas laiks, kad "Gulaga archipelaga" autors Aleksandrs Solžeņicīns brīdināja PSRS vadītājus no kāra ar Ķīnu kaut kādu marksisma-lēninisma dogmu dēļ, un ne tikai Peru vai Nepālā, bet arī Rietumvācijā un Francijā darbojās "maoistu" partijas. Ķīna jau labi sen atteikusies no "revolūcijas eksporta" un visnotaļ globālā mērogā nostiprinā savu ietekmi ar ekonomiskām svirām – investīcijām, starpkontinentāliem ceļu tīkliem u.tml.

Sji Dzjinpinga rīcībā, ilgtermiņā nostiprinot savu vienpersonisko

varu, skarbi kritizējis Kriss Baklijs amerikānu laikraksta *New York Times* 7. marta numurā: Sji esot sagrābis varu ar viltu, šo savu akciju jau laikus slepeni gatavojoj. Viņam izdevies tikt valjā no potenciāliem sāncenšiem Ķīnas elītē, un viņš kļuvis populārs, jo energiski apkarojis korupciju. Viņš vēloties īstenot "ķīniešu sapni" (*the Chinese dream*). Vai tas nozīmē – būt globāli paša priekšgalā?

Loti īpatnēji uz paplašinātajām Sji pilnvarām raugās krievu "Ķīnas pazinējs" Nikolajs Vavilovs, kurš savam apcerējumam portālā *zavtra.ru* devis vīrsrakstu "Ķīna kaņam gatava". Kādam kaņam? Kaņam ar ASV! Vavilovs apgalvo, ka Sji pratis mazināt rietumnieciskā (!) Ķīnas premjēministra ietekmi un ka viņam

nāksies pretoties pašmāju "Šanhajas grupai", kas esot saistīta ar "pasaules finančālo elīti". Vēl trakāk: Vavilovs raksta, ka Sji Dzjinpinam jārēķinās "ar pilsonkaņa situāciju, kad specīgo rietumnieciski liberālo opozīciju atbalstīs plašs cilvēku skaits, kas pieradis dzīvot vesternizētā (!) sabiedrībā".

Liksim mierā šo gandrīz vai "putinisko" prognozi. Uzdrošinos citādi aprakstīt iekšpolitisko ainu: Sji baidās, ka kompartijas kontroli pār valsti, kas nodrošina tās stabilitāti, varētu vājināt prāsība pēc cilvēktiesībām, pēc vārda un uzskatu brīvības, kas nāktu no tagad daudzskaitīgās vidusšķiras. No otras pusēs – šī vidusšķira, baudot saimnieciskās augšupejas augļus, var paciest arī ziņāmus brīvības ierobežojumus...

KĀRLIS STREIPS

Pagājušajā ceturtdienā, 8. marta, Latvijas Saeimas deputātiem bija pagara darbdienā, jo bija daudz izskatāmo jautājumu. Tiesa gan, kādreiz sēdes bijušas krietni ilgākas, tostarp pāris reizes bijis tā, ka, piemēram, valsts budžeta izskatīšana ievilkusies dzīli, dzīli naktī. Pagājušajā rudenī valdība nolēma budžetu apspriest divu, ne tikai vienas dienas garumā, ļaujot deputātiem atpūsties – sēde ar pārtraukumiem ilga no deviņiem rītā līdz puspieciem vakarā. Tāda pilna darba diena. Aplūkosim, ko tad tā dēvētās gudrās galvas paveica!

Pirmais jautājums – par Satversmes aizsardzības biroja vadītāja Jāņa Maizīša apstiprināšanu amata uz vēl vienu termiņu. Diskusijas par to bija plašas, ekscentriskais deputāts Valdis Kalnozols no Zaļo un zemnieku savienības (ZZS) izteica apgalvojumu, ka J. Maizītis no viņa baidoties, un arī pasūdzējās, ka ļaunais SAB viņam, Kalnozolam, ir liedzis pieeju valsts noslēpumam, un ko vēl... Galu galā Maizīti apstiprināja ar 85 balsīm *par*, vien divi deputāti no Nacionālās apvienības (NA) balsoja *pret*, vēlāk skaidrojot, ka tas tāpēc, ka viņiem nepatīk SAB direktora attieksme pret "čekas maisiem." NA vēlas šo kartotēku saturu publiskot, tā teikt, jau rīt uz brokastu laiku, tomēr valdības apstiprinātais plāns ir to pirmām kārtām rūpīgi izpētīt (tas ir darbs, ar kuru jau labu laiku nodarbojas ekspertu komisija ar vēsturnieku Kārli Kangeri priekšgalā). Tad visus materiālus paredzēts atdot Valsts archīvam. Ūn ko Kalnozola kungs? Pēc visas savas garās vāvuļošanas balsojumā nepiedalījās vispār!

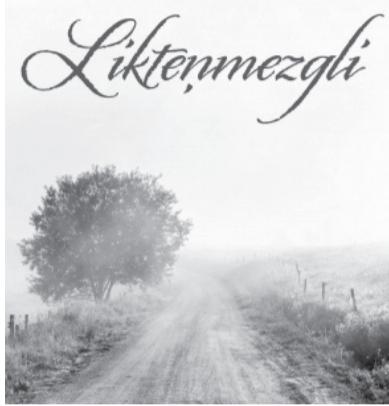
Ar Sji Dzjinpinu pasaulei būs jārēķinās VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

EDUARDS SILKALNS

Daina Avotiņa

Sāk ziedēt kaislās ievas. Spozī un liksmi spīd saule. Pāri laukiem skraida vējš. Dzīli pa gravu burbuļo mundra urga. Acis žilbina saulainu pieņēmu paklājs. Linu mārks izpušķojies ar pieņemēm. – Šīs ir tikai dažas drupačas no 3. lappusē gaŗā dabas apraksta, ar ko Daina Avotiņa (dz.1926. g.) iesāk romānu *Likteņmezgli*. Varbūt sirmajai rakstnieci pagājis secen, ka mūsdienās stāstnieki lasītājus jo ātrāk, jo labāk lūko iesaistīt notikumu virpulī un ar izstieptiem liriskiem dabas notēlojumiem vairs neniekojas?

Nu nē: ar savu ievadu Daina Avotiņa no ziediem, saules un vēja liekas pinam krāšņu vainagu pirmajai brīvajai Latvijai, kam ilgs mūžs vairs nav atlicis, jo ir 1938. gada pavasaris. To, ka ne cik tālā nākotnē globāli notikumi sajauks romāna iecerētā personāža dzīves, zināja gan rakstniece, gan 2018. gadā to zinām mēs, lasītāji, bet tikmēr romāna

darbotājies ar savām vēlmēm, sapņiem un kaislibām, ar izdošanos un pametumiem dzīvoja uz priekšu ar pieņēmumu, ka dzīve pārskatāmajā nākotnē lie los vilcienos jau tāda pati vien būs, kāda tā bija atmiņā palikušajā nesenajā pagātnē.

Galvenais varonis Pēteris Silpurs nāk no trūcīgas vairākbērnu ģimenes. Viņš pabeidzis lauk-saimnieku skolu un ieaudzis tur paustajā ideoloģijā, ka Latvijas zeme ir zemnieku zeme. "Svēta zeme, Maizes audzētāja, Tautas spēks." Materiālie apstākļi liek Silpuriem savas mājas "Ievas" pārdot, bet Pēteris saņem pievilcīgu piedāvājumu iet par priekš-strādnieku Gederta un Noras Grīnfel�u mājas "Deseniekos". Gedertam ir vairāk pilsētnieka iedaba, tāpēc viņš sievu un "Deseniekus" apciemo tikai pāris reizes mēnesi. Kaut Nora gados krietni vecāka par Pēteri, abu starpā izveidojas romantiskas attiecības, kuļu iniciātore ir vairāk vīra pamestā Nora nekā Pēteris.

Daina Avotiņa raksta jau kopš 1955. gada: viņai iznākuši dzejoļu krājumi, īsās prozas devumi, romānu triloģija. Jāatzīstas, ka Avotiņas padomju laika gara bērnus nepārzinu un nepārskatu, bet, cik lasu uzziņu literatūrā, viņa ar tolaik sludināmo, tagad pulgojamo ideoloģiju dzīlāk sapinusies nav. Šķistu jau, ka jaunā sacerējuma pamata situācija, kur trūcīgs Ulmaņa laiku jaunietis dabū kalpot budzei par priekšstrādnieku un brīvajā laikā arī par viņas vīra aizstājēju, ir īstena padomju laiku šķiru atšķirību parādītāja un izteicēja. Padomju laikos rakstniekiem nācās buržuza laiku mazturīgos garīgi paglāstīt, bet pārtikušos izsmiet vai vismaz rādīt uz tiem

ar pirkstu. Turpretim tagad, ja vien rakstnieks neizmanto šķiru nevienlīdzību propagandai, to ieziņēt viņam neviens neliedz.

Daina Avotiņa galveno uzmaņību romānā pievērš starpcilvēku attiecībām, kas lielākoties tādas pašas būtu neatkarīgi no laikmeta fona, uz kāda tām lemts risināties. Starp vēl miera laika izdarībām tomēr izceļas nodala "Lielās dzīres", kur "Deseniekos" tiek atzīmēts 15. maijs. Galvenie gaiditie viesi, Valsts prezidents un zemkopības ministrs, gan neatbrauc, tomēr svinības notiek ar bajārisku vērienu. Lasītājam gandrīz vai sagribas dungot "Lai līgo lepna dziesma!". Rakstniece parāda, kā cilvēku personiskā labklājība t.s. labajos gados varēja iet roku rokā ar zemes un dzimtenes mīlestību.

Bet tad jau viss aiziet raitā secībā. Krievi Latvijā vēl knapi iekārtojuši bazes (200. lpp.), kad viņi dažas lappuses tālāk jau paguvuši mūsu zemi okupēt un notiek masu deportācijas. Rakstnieces *credo* par cilvēka dabu ekstremālos apstākļos izsaka šādi vārdi:

Ar dažu cilvēku tā mēdz notikt, ka tas, savu dzīvi dzīvot nemāc-dams, negrib to ļaut arī citiem. Viņā pamostas visi ļaunie instinkti, un tie diktē viņa rīcību. Ja viņš kādu mīlejīs, tad sāk to ienīst, ja kāds viņam labu darījis, viņš tam atmaksā ar ļaunu. (224.)

Rakstniece liekas gluži vai ie-mīlējusies archaiskajās vārdū formās "raigā" (ar nozīmi – „ir") un "nevaid" (ar nozīmi "nav"). Ipaši atkārtotajā runā šīs formas bieži lietotas. Vai lauku ļaudis pirms gadiem astoņdesmit tiešām tā būtu runājuši? Tad nu atdosimies šīm formām uz mirkli arī mēs un pateiksim, kas

Likteņmezglo iraid un kā tur nevaid. – Nevaid jaunatklājumu par 1938.–1941. gada vēsturiskajiem notikumiem. Gadi kopš tiem gadiem aizskrējuši daudzījo daudzi, viss šķistu jau reiz pateikts. Ja nu vēl vienīgi čekas maisi atnesīs ko jaunu? Nevaid grāmatā sensāciju un šoku efektu. Lai cik notikumu būtu bijuši dramatiski, tie liegi ieplūdināti rakstnieces izlīdzinātājā stāstījumā un īpaši neizlec no liriskās pamata noskaņas.

Bet kas romānā iraid? – Iraid uzsvars uz atsevišķo cilvēku, lie-lāku vai mazāku, svarīgāku vai mazāk svarīgu, kā visu lietu mēru. Silpuri un Grīnfelde, Jasmīne un Petrone, Krista un Sīmanis nekļūst mazāk svarīgi tikai tādēļ, ka citi rakstnieki jau agrāk pa-steigušies notēlot viņu likteņu līdziniekus. Rakstnieces simpatiskais stils un viņas prasme pēc pirmajām trim lappusēm vairs "neizplūst", padara *Likteņmezglus* par viegli uztveramu, raiti izla-sāmu grāmatu.

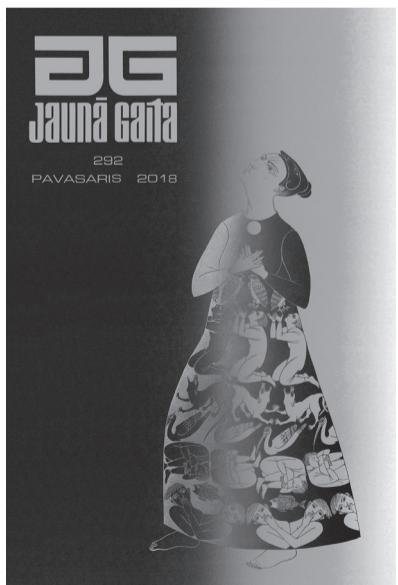
Kopš bērnībā pirmoreiz izslāju Valža *Staburaga bērnus*, mani allaž saistījuši romānu epilogi.

Tie aizvien ir ļoti skumji: grāmatas pamatdarbības laiks palīcis tālā pagātnē, bērni izauguši lieli, lielie paguvuši nomirt, nekas – nu absolūti nekas no reiz bijušā – vairs nav atdzīvināms.

Likteņmezglu epilogā Pēteris Silpurs, pēc kaŗa nonācis ameri-kānu gūstā un uz to pašu Ameriku vēlāk izcelojis, pēc ilgiem gadiem kopā ar mazdēlu ciemo-jas Latvijā, lai kaut neilgu laiku pastaigātos pa jaunībā iemītām takām. Skumjākais liekas grāma-tas pats pēdējais dialogs, kur mazdēls jautā: "Kad mēs brauksim mājās, vectēv? Tava Latvija ir skaista, taču man šeit ir garlaicīgi."

Vai te pat akmeņiem nav jā-raud? Paaudzei, kam pietrūkst atmiņu, ir pavisam cita attieksme pret vidi, ko seniors garā skata kā apvītu ar staru vainagu. Kādu gan nelaimi kontinuitātes, tur-pinātības pārrāvums ir atnesis mūsu dažādajām paaudzēm! Cik laimīgi, ka pēdējā teikumā iz-teiktas ne mazdēla, bet gan vec-tēva domas: "Viņš palūkojās uz augsmes pilnajiem kokiem un nodomāja, ka tādas zaļi Baltas birzes ir tikai Latvijā."

JURIS ŽAGARINŠ

Vizuālo mākslu pārstāv Lilija Dinere un viņas dēls Roberts Diners, gan ar individuāli, gan ar kopīgi darinātu mākslas darbu attēliem. Divi attēli no *Eddas dziesmām* (Jāņa Rozes apgāds, 2015) illustrē Ulža Bērziņa atdzegoju-ma pirmpublicējumu "Šķepu-dziesma no sāgas par sadedzinā-to Njālu". Mākslas redaktore Lin-da Treija par Dineriem raksta:

"Lilijas un arī Roberta darbi izraisa emocionālas izjūtas it visos, bet tie sevišķi atklājas tiem, kuriem ir zināšanas kultūrvēsturē, kuri atpazīst simbolus, at-saucēs. Tād kātrs darbs lasās kā teiksmā, mīts no senām dienām, un mēs to varam asociēt ar laiku, kurā dzīvojam." Šī numura vāka attēls ir darināts no Lilijas Di-neres gleznas *Lielā iemītniece*.

Dzejniece/māksliniece Maija Meirāne apraksta un komentē Madonas Novadpētniecības un mākslas mūzeja izdevumu Erna Bērziņa/Dzelme/Kikure. Atgrie-šanās mājās. Zimējumi un teksti. Šo izdevumu ar daudziem Ernas Kikures (1906-2003) dzejās un mākslas paraugiem sastādījusi viņas meita Inese Birstiņa un grafiskās mākslas meistars Nelson Vignault.

Režisore, dramaturģe Dace Mi-cāne Zālīte dalās ar pieciem saviem visjaunākajiem dzejolēm un Bitīte Vinklere ar sešiem at-dzejojumiem angļu valodā no Baibas Bičoles krājuma *Griežos*.

Vlada Spāres stāsts "Nelaimes putns" ir par zēnu, kurš Vērmanes

parkā spēlē šahu ar večiem, bet mājās sarunājas ar savas iztēles tēliem. Ilzes Lāces-Verhaeghes stāsts "Baloži uz Žozetes jumta" ir par vecas sievas sāpi, kas neļauj vairs melot pašai sev. Lāsma Gait-niece ar sarunu dialogiem uzbur-jauku piemīnu savam vectēvam Rudolfam Gībietim.

"Franču trijota tradicija latviešu literārajā telpā" ir literatūr-zinātnieces Ritas Grigānes kon-spekts no viņas 2016. gada baka-laura darba Latvijas Kultūras akadēmijā. Trioleti ir lakoniska dzejās forma, kur mazvārdība nav šķērslis bagātīgiem mākslinie-ciskiem izteiksmes līdzekļiem.

Rakstniece Rudīte Raudupe (*Rudi-te Emir*, angļu valodā rakstida-ma) intervijā ar Laimu Martinski, *Ziemeļkalifornijas Apskata* redak-tori, stāsta par latviešu tautas dainās un indiešu tautas vēdās pausto līdzīgo Dieva jēdziena atziņu.

Komponiste Dace Aperāne in-tervjā iepazīstina ar visā pasaule plaši iecienīto virtuozo pianistu Reini Zarinu. Aperāne ir pievienojušies JG redakcijas kollēģai

un apņēmusies turpmāk vadīt un veidot mūsu žurnālā atsevišķu nodalju "Mūzika".

Nodaļā "Aktuālītātes" Latvijas Universitātes Filozofijas un so-cioloģijas institūta vadošā pētniece Dagnāra Beitrnere-Le Galla ar akadēmisku precīzitāti ieska-tās humanitārajos un morālajos apsvērumos Eiropas Savienības patvēruma meklētāju politikas veidošanā. Neatkarīgais žurnālists Otto Ozols, īstāja vārdā Mār-tiņš Barkovskis, arī ieskatās ES politikas problēmās un mudina lasītājus ķēdēt nopietni savu de-mokratisko atbildību to risinā-šanā.

Fotografijas vēsturnieks Pēteris Korsaks apraksta fotoamatiera Gotharda Grīvalda (1905-1986) mūža gaitu. Četras lappuses vel-tītas Grīvalda fotografijām no krievu un vācu okupācijas laika Tukumā un no meža darbiem izsūtījumā Sibirijā.

Grāmatu recenziju nodaļā Ju-ris Šlesers iejutīgi apraksta Ritas Laimas Bērziņas grāmatu *Sky-larks and Rebels*. Lāsma Gaitnie-ce raksta par Jāņa Sudrabiņa Pē-

dēja diena Kurzemē un Arno Jundzes Sarkanais dzīvsudrabs. Gaitniece sniedz arī savu viedokli par advokāta Andra Grūtupa (1949-2014) pienesumu latviešu literāturā. Māris Roze apspriež "Latvijas Mediju" izdevumu, sep-tiņu vēsturnieku kopdarbu 15. maija Latvija.

Nodaļā "Dažos vārdos" piemēti veljēm pievienojušies pro-minenti kultūras darbinieki, kā arī atzinību saņēmušie radošie un īsi aprakstītas pēdējā laikā iznākušās grāmatas.

Īpašā nodaļā "Slidenā Slīpe" jaunietis Tomass Stepiņš apraksta, kā Latvijā ieviesies Amerikā populārais dzejās *slama* iestādi-jums.

Jaunās Gaitas pavasara nu-muru var atrast daudzās Latvijas bibliotēkās. Par lētu naudu to var nopirkt "Zvaigznes ABC" un Jāņa Rozes grāmatveikalos, *Nice-Place* veikalā un pie Latvijas oku-pācijas mūzeja grāmatgalda. Par abonēšanas kārtību rakstiet e-vēstuli juris.zagarins@gmail.com vai zvaniet +1 413 732-3803, vai arī skatiet mājaslapu jaunagaita.net

Iraid un nevaid

Daina Avotiņa, *Likteņmezgli*, apgāds "Zvaigzne ABC", 2017. g., 240 lpp.

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat iegādāties pie LIELĀKĀ grāmatu tirgotāja

"LATVIJAS GRĀMATA"

SIA "L. Grāmata"

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050

Tālr. +371 67223294

Tālrakstis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

POŠAMIES 13. SAEIMAS VĒLĒŠANĀM!

Kā celsim Nākotnes namu un paši savu nākotni?

Saeimas deputāts Ritvars Jansons (NA) intervijā Ligitai Kovtunai

Vai būs pareizi, ja nodēvēšu jūs par trimdas latviešu loloju-ma – Okupācijas mūzeja lobiju Saeimā?

Droši vien, jo, kā zināt, esmu daudzus gadus tajā strādājis un joprojām esmu Okupācijas mūzeja biedrības valdē. Turklat Saeimā ir arī Okupācijas mūzeja atbalsta grupa, un man ir zināma deputāta darba pieredze, lai spētu un prastu virzīt jautājumus, kas uz šā mūzeja – un konkrēti Nākotnes nama nākotni tieši attiecas un šobrīd ir ļoti aktuāli.

Cik tālu ir Nākotnes nama celtniecības projekts?

Ņemot vērā, ka notika cīņa par projektu ar Rīgas būvvaldi – valstij bija jāpārņem savās rokās būvvaldes funkcijas, laiks riteja, un būvniecības izmaksas ir augušas. Šobrīd tiek meklēts risinājums, lai būvniecība nesadārdzīnātos un tiktu uzsākta. Prognozēju, ka būvniecība sāksies 2019. gadā. Tātad – Nākotnes nams iežīmē jauno Latvijas Simtgadi. Arī tā varām šo lietu skatīties...

Bet atkal Saeimā būs jāatver Okupācijas mūzeja likums, jo tajā jāmaina ne tikai termiņi, bet, iespējams, arī finances – celtniecības darbu izmaksas valstī turpina augt.

Ar Nākotnes nama uzcelšanu viss vēl nebeigties – būs jāiegulda līdzekļi tā uzturēšanā. Bet naudas straumite no trimdas izsīkst, jo ziedotāju skaits jau nepieaug – gluži otrādi...

Nomierināšu satrauktos prātus – pateicoties ziedotājiem, konkrētu naudas apjomu viņi virzījuši, lai iekārtotu eksposīciju, ņemot vērā, ka tā ir jāpapildina, tostarp ar modernu tehnoloģisko aprīkojumu; ir konkrēti ziedojumi biroja telpām un krājumu glabāšanai un papildināsanai. Bet galvenais – mūzejs atgriezīsies stratēgiski svarīgā tūrisma vietā, kur savulaik apmeklētāju skaits bija 100 000 gadā (salidzinājumam – pagaidu mitnē Raiņa bulvāri tas ir apmēram 30 000, tātad tikai viena trešdaļa no iepriekšējā).

Protams, ziedojumi būs vajadzīgi arī turpmāk, jāmēģina vairāk piesaistīt vietējos mecenātus, kā arī aktivāk uzrunāt Eiropas diasporu.

Budžētā paredzēts arī valsts finančējums, kas pamatots ar to, ka valsts dod savus uzdevumus mūzejam, kas attiecīgi tiks apmaksāti. Piemēram, Kultūras ministrija apmaksā sabiedrības integrācijas un daļēji – izglītības programmas, ko īsteno mūzejs.

Valsts dotācija tiek dota arī krājuma uzturēšanai. Jādomā arī par to, kā mūzeju padarīt par vietu, kur norisinās kultūras sarīkojumi, kas piesaista vietējo ziedotāju naudu, lai arī ne tik lielu kā sporta sarīkojumi, ko Latvijā atbalsta labprāt un dāsni. Un vēl – jāsaka paldies Okupācijas mūzeja fondam ASV, kas, ziedojumu naudu ieguldīt vērtspapīros un darījumos, līdz šim veiksmīgi gūst pēļnu no procentiem.

Un pašvaldības – Rīgas domes atbalsts?

Tas līdz šim ir bijis 20 – 30 tūkstoši eiro gadā, kas jāizmanto mērķiem, ko nosaka Rīgas dome – citugad saturiskiem, citu – techniskam aprīkojumam, par ko mūzejam arī jāsniedz pārskats. Varētu vēlēties lielāku noteikību un konkrētību, jo šie mērķi gadu no gada mainās.

Jūs teicāt – atkal būs jāatver Okupācijas mūzeja likums. Vai paļaujaties uz politisko atbalstu?

Man nav šaubu, ka šai Saeimā atbalsts būs. Paļaujos uz koalīcijas partneriem (Vienotība, ZZS – L.K.), kas vienmēr ir bijuši atbalstoši, atminēsimies, ka kopīgiem spēkiem panācām, lai Nākotnes nama būvatlaujas saņemšana nonāktu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, tātad – valsts kompetencē – pēc tam, kad sadarbība ar Rīgas domes būvvaldi bija kļuvusi nepārvarami problēmatiska.

Kas notiks nākamajā Saeimā, neņemšos spriest. Ja nāks jauni nezināmi "spēlētāji" un politiskais spektrs klūs sadrumstalots, var būt visādi. Par to arī iesaku padomāt, atdodot savu balsi vēlēšanās.

Pēc kādiem vēl kritērijiem jūs izvēlētos politisko spēku, par kuru balsot, ja, protams, nebūtu saistīts ar kādu konkrētu? Tā teikt, – ja būtu vienkāršs vēlētājs.

Saprotams, ka skatītos tā politiskā spēka virzienā, kas jau kaut ko ir padarījis un sola turpmāk darīt gluži praktiskā, man svarīgā jomā: ja būtu pensionārs, raudzītās, kas sola lielāku pensiju, ja daudzbērnu ģimenes galva, – kas jau kaut ko padarījis un sola darīt vēl, lai palielinātu bērnu pabalstus un vispār atbalsta demografisko programmu valstī. Nebūsim ideālisti – visvairāk cilvēku interesē sociālās un naudas lietas, un ar to arī politiskie spēki centīsies uzrunāt savus vēlētājus.

Ārzemju latviešiem visvairāk rūp Latvijas drošība.

Jā, no tālienes šis aspekts ir vislabāk redzams, līdz ar ko aktuālāks. Turklat cilvēki, kas dzīvo Rietumu pasaule un vispār daudz pārvietojas pa pasauli, ir pārliecinājušies, cik tā pasaule ir trausla, – vietās, kur nekad neparedzēja konfliktus, tie tomēr rodas. Ukrainas kaŗa pašā karstumā šis nemiers spilgti parādījās arī mūsu sabiedrībā, taču norima, kad Latvijas valsts teritorijā ieradās NATO sabiedrotie.

Cilvēki, kam tiešām galvenā rūpe ir Latvijas drošība, visticāmāk arī balsos par to politisko spēku, ka rāzīnā ir Aizsardzības un Ārlietu ministrijas. Manis pārstāvētā Nacionālā apvienība nepārrauga ne vienu, ne otru, bet ticiet man – mūsu rindās nav neviens, kam skats pēc demokrātijas, sabiedrības saliedētības vai biznesa vides parauga būtu vērstīs uz Austrumiem, uz Krieviju vai Baltkrieviju. NA ir transatlantiska, eiropiska partija.

Ritvars Jansons: "Paļaujos uz koalīcijas partneriem (Vienotība, ZZS – L.K.), kas vienmēr ir bijuši atbalstoši, atminēsimies, ka kopīgiem spēkiem panācām, lai Nākotnes nama būvatlaujas saņemšana nonāktu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, tātad – valsts kompetencē – pēc tam, kad sadarbība ar Rīgas domes būvvaldi bija kļuvusi nepārvarami problēmatiska. Kas notiks nākamajā Saeimā, neņemšos spriest. Ja nāks jauni nezināmi "spēlētāji" un politiskais spektrs klūs sadrumstalots, var būt visādi. Par to arī iesaku padomāt, atdodot savu balsi vēlēšanās."

Kur cilvēkam smelties patieso informāciju, zinot, ka tā tūlīt sāks gāzties pār mūsu galvām?

Vispirms – paanalizēsim, kur smēles informāciju dažādu vecuma grupu sabiedrības pārstāvji. Tie, kuri pieder pie 55+ gadiem, galvenokārt ir Latvijas sabiedriskās televīzijas jeb LTV1 programmas skatītāji, šie cilvēki par galveno informācijas avotu izmanto televīziju un avīzes. Jaunie – līdz 30 gadu vecumam – un vecāki informāciju pamatā smēles sociālajos tiklos, timeklī, kas pilns ar viltus ziņām. Tāpēc sabiedrībā valda pamatots satraukums par tā saukto medijpratību – kā atšķirt viltus ziņas no patiesajām. Un būs centieni no Krievijas puses ieteikmēt prātus. Turklat krievi runājošas sabiedrības daļas galvenais informācijas avots tomēr ir Krievijas kanali, un tas tiek izmantots. Tāpat kā "masīvo" reklāma no politisko spēku pu-ses, ievērojot, ka aptuveni 20% cilvēku ir t. s. "svārstīgie", kas līdz pēdējam brīdim nav izšķirušies, par ko balsot. Šo "masīvo reklāmu" isi pirms vēlēšanām nedrīkst pieļaut, jo cilvēki tiek gluži apdullināti. Līdzībās runājot, ja katru mīlu brīdi viņam uzmācīgi piedāvā *Dormeo* reklāmu, viņš nems un nobalsos par *Dormeo* matraci.

Bet ja vēlētāju uzrunās jauns, politiski aktīvs savējais laikabiedrs, tad taču balsos par tādu. Kā piesaistīt jauniešus?

Gluži konkrēts fakts – savu meitu Regīnu Annu, kura ir politologijas studente un darbojas NA Rīgas nodalas valdē, nekad neesmu virzījis iesaistīties politikā. Acīmredzot jauniešus uzrunā kopīga, motivējoša interesa darbība, nu, piemēram, tradicionālie novembra lāpu gājieni, kuļos viņi ne tikai solo ar lāpām rokās, – šis lāpas ir jāsagādā, jāpiepilda, praktiski jāpieliek savs darbs. Un ja tas notiek draudzīgā, interesantā vide, ar dziedāšanu un darbošanos – kāpēc ne! Ticiet man, jauniešus nevar piesaistīt ar saukļiem, ar solijumiem, ka nu pavērsies politiska vai biznesa karjēra. Saikne ar valsti, valstiskuma apjausma veidojas citādi, galvenokārt – praktiski darbojoties, iesaistoties tematiskos pasākumos, dziesmu vakaros. Priecājamies, ka saikne ar jauniešiem veidojas.

Kāpēc jūsu izvēle ir tieši Nacionālā apvienība?

Jo nacionālā un valstiskuma ideja kā augstākā vērtība, neatkāpšanās no saviem principiem, latviskuma saglabāšana arī diasporā ir tās politikas pamatā. Kultūras ministre Dace Melbārde ar savu darbību to pārliecināsi apliecinā. Partijas ir uzķāpušas Latvijas politiskajā Olimpā un notiekos aizgājušas. Latviskuma idejas aizstāvji, savus ideālus nemainot, paliks tajā arī turpmāk. Šobrīd notiekosā skolu reforma, pārejot uz mācībām valsts valodā, ne-

būtu notikusi, ja NA to trīs Saeimu darbības laikā nebūtu prasījusi.

Kas, jūsuprāt, ir NA iepriekšējās darbības vājākais posms, kas jāstiprina?

Politiskie pretinieki partiju projām mēģina saistīt ar makssātnespējas administratoru ēnu, pārmetot senu ziedojumu. Arī es esmu spiests taisnoties par laiku, kad politikā vēl nebiju. Varu teikt, ka NA vadītā Tieslietu ministrija šajā Saeimā ir veikusi milzīgu darbu, lai ar likumdošanas un organizatoriskiem pasākumiem sakārtotu maksātnespējas lietas līdzīgi tradicionālajām Rietumu demokratijām. Sabiedrība ipaši pēdējā laikā cītīgi seko tiesu reformas īstenošanai, jo satraukumus izraisījuši kuļošanas gadījumi un tiesnešu pretrunīgie lēmumi. Lai arī tieslietu sistēmas stiprināšanā daudz tiek darīts, darāmā ir daudz arī turpmāk. Latvijas situācijā neviens politiskais spēks šādas fundamentālas lietas nevar īstenot tikai vienas Saeimas darbības laikā.

Ja vēlaties uzdot jautājumus Ritvaram Jansonam, rakstiet: ritvars.jansons@saeima.lv.

Rakstisku vēstuli pa pastu, lūdzu, sūtiet uz redakciju: Rīgā, Ģertrūdes 27, LV-1011, un mēs nogādāsim adresātam.

(Turpināts no Nr. 8)
SANDRA BONDAREVSKA

Valstiski svarīgi notikumi laikā pēc Pirmā pasaules kara risinās Kārļa Pētersona dzimtenē.

1918. gada 18. novembrī tiek proklamēta Latvijas Republika. Tas bija nozīmīgs dzīves pagrieziens arī visai lielajai Pētersonu dzimtai gan Īrijā, gan Latvijā.

Jaunās valsts āriņu ministrs Zigfrīds Anna Meierovics 18. novembra vakarā raksta vēstules pasaules ietekmīgākajām valstīm, tostarp Lielbritanijai. Palīgā tiek aicināti un iesaistīti tautieši ārvāstīs. Zinu no Latvijas saņem arī Kārlis Pētersons.

Kārļa Pētersona meitas Izoldes archīvos bija saglabājusies Zigfrīda Annas Meierovica 1918. gada 18. novembrī pašrocīgi rakstīta vēstule ar aicinājumu noklausīties ziņojumu par Latvijas nākotnes izredzēm un uzdevumiem Latviešu Legācijas telpās Lielbritanijā 1918. gada 24. novembrī. Vēstulei pievienots Lielbritanijas un Ziemeļirijas Apvienotās Karalistes āriņu ministra Artura Džeimsa Belfūra 1918. gada 11. novembra personiskās notas noraksts par Latviešu Pagaidu Nacionālās padomes kā *de facto* neatkarīgas struktūras atzīšanu. Tē atrodama arī Z. A. Meierovica vizītkarte ar personīgu piezīmi "Latvijas Republika procklomēta".

Šos nozīmīgos dokumentus vispirms glabājusi Kārļa Pētersona sieva, tad meita Izolde un pēc viņas nāves – krustmeita Anna Breidija. Tagad, kad arī Breidijas kundze ir mirusi, dokumentus turpināja glabāt Annas meitas Deirdre un Sīnīda. 2012. gada 7. decembrī Dublinā viesojās Latvijas Republikas āriņu ministrs Edgars Rinkēvičs. Pēc 94 gadiem šo Pētersonam toreiz adresēto unikālo vēstuli ministram svinīgi nodeva Breidiju ģimene un tagad tā glabājas Āriņu ministrijas vēstures archīvos Rīgā.

Atkāpei piebildišu, ka šī nav vienīgā augstu Latvijas amatpersonu vēstule, kas sasniegusi Īriju Latvijai nozīmīgā brīdi. Lai arī *Kapp&Peterson* uzņēmumā sen vairs nestrādā neviens latvieši, tomēr Latviju te tur augstā cieņā. Valsts neatkarības atjaunošanas dienā 1991. gadā kompānijas *Kapp&Peterson* toreizējais direktors Tonis Dempseyjs pirmsajam atjaunotās Latvijas vadītājam Anatolijam Gorbunovam nosūtīja apsveikuma vēstuli un pīpu komplektu dāvanā. Atpakaļ Dempseyjs saņem Gorbunova parakstītu pateicības vēstuli. Un te nu jāteic, ka šis mazais draudzības un cieņas apliecinājums demonstrē cieņas pilnu saikni starp Īrijas *Kapp&Peterson* un Latviju.

Iespējams, ka pirms gadsimta Kārlim Pētersonam būtu lūgts iesaistīties un palīdzēt ar jaunās Latvijas valsts āriņu un ekonomisko sakaru veidošanu Lielbritanijā un vēlāk arī neatkarīgajā Īrijā, taču tuvojas 1919., Latvijas brīvalsts pirms pastāvēšanas gads, kas vienlaikus bija patiesi traģisks Pētersonu ģimenei.

Konrāds aizbrauc uz Latviju, Kārlis dodas uz Vāciju

Pēc Latvijas neatkarības pasludināšanas jau 1919. gadā Konrāds

Pētersons atvadās no sava tēvoča, Annijas, Konrāda Henrija un mazās Izoldes un kopā ar savu jauno sievu Helenu aizbrauc uz Latviju. Viņš ir 31 gadu vecs diplomēts inženieris ar sešu gadu darba pieredzi Īrijā. Zaļajā salā viņš bija nodzīvojis 14 gadus, un faktiski šeit bija pagājusi lielākā daļa viņa trausmainās jaunības. Tagad, ieštajoties briedumam, ar jaunām cerībām un mērķiem viņš dodas atpakaļ uz dzimteni.

Šī paša gada pavasarī, martā, Annija kopā ar Kārli pavada brīnišķīgu laiku Kanāriju salās, pie reizes apskata arī Franciju, bet vasaras beigās Kārlis Pētersons pošas darba darišanās uz Vāciju. Lietošanai Vācija Kārlim Pētersonam ir izsniegtā identifikācijas karte, kas derīga no 29. augusta līdz 26. septembrim. Lai to nokārtotu, Kārlim kādu laiku nākas pavadīt Parīzē, un te viņš uzturas kopā ar dēlu Konrādu Henriju, jo Annija jau ir atgriezusies Dublinā. Šī pirms aizbraukšanas uz Vāciju Izoldei sūtītajā vēstulē Kārlis raksta, ka arī Kons pošas mājup uz Īriju, bet viņš pats turpinās kārtot darba lietas Eiropā. Šķiet, ka nedz pats *Kapp&Peterson* direktors, nedz viņa ģimene toreiz nenojauta, ka šis būs pēdējais Kārļa Pētersona brauciens uz ārzemēm, turklāt Zaļajā salā viņš vairs neatgriezies.

1919. gada 11. septembrī. Vai šim datumam ir kāda ipaša spēja nest nelaimi? Nevarētu būt... 11. septembrī taču ir arī Raina dzimšanas diena. 1919. gadā dzēniekiem Šveicē aprīt 54 gadi. Ju bileju Rainim Kastanjolā gan nosvinēt lāga nesanāk, jo viņš ir saslimis.

Kārlim Pētersonam pēc pusgada būtu jāsvin 68. dzimšanas diena.

Nokārtojis darba lietas, Kārlis Pētersons plānoja atgriezties Dublinā

Kad vīza beidzot ir saņemta, augusta beigās *Kapp&Peterson* direktors no Parīzes dodas uz Vāciju. Pirmais pasaules kārš ir tikko beidzies. 1919. gada 28. jūnijā ir parakstīts Versaļas līgums, bet situācija Vācijā ne pavisam nav tik mierīga, kā varētu šķist. Šis laiks tiek sauktks par Vācijas lielo depreziju. Revolūcija, kas sākās 1918. gada novembrī, beidzās ar republikas izveidošanu, kad no troņa gāza kēizaru un tam sekoja cīņa par varu. Tikuši ar to cik necik galā, vācieši 1919. gada augustā oficiāli izveido Veimāras Republiku, kurū nekavējoties piemeklē ekonomiskā krize, jo tiek pārtraukta agrāk sniegta ASV palīdzība Eiropas atjaunošanas plāna ietvaros. Visā valstī un it īpaši lielajās pilsētās strauji pieaug bezdarbs. Plaukst melnais tirgus, kontrabanda, aug noziedzība. Latvijā savukārt savus netīros nodomus grasās īstenot Bermonds un ģenerālis fon der Golcs.

26. septembrī, kad būs nokārtojis darba lietas, Kārlis Pētersons plānoja atgriezties Dublinā. Tā vēsta Vācijas vēstniecībā viņam izsniegtā uzturēšanās identifikācijas karte, taču 1919. gada 11. septembrī Hamburgā Kārlis Pētersons mirst. Par šo pēkšņo nāvi

nekavējoties tiek paziņots Kārļa sievai Annijai Pētersonei, kuŗā kopā ar dēlu Konrādu Henriju no Dublinas steigšus dodas uz Vāciju. 16. septembrī viņa jau šķērso Niderlandes un Vācijas robežu Oldenzālē, visticamāk, ka Eiropā ceļošanai viņa izmantojusi vilcienu un Hamburgā Annija varēja ierasties nākamajā dienā, 17. septembrī.

Oficiālais paziņojums Valsts testamentu kalendārā ir visai īss. Tas vēsta:

"Pētersons Kārlis no Dublinas Kenilvorsskveras Nr 33. ir miris 1919. gada 11. septembrī Hamburgā." Lakonisks un skops paziņojums, turklāt ar kļūdu, jo mājas numurs adresē patiesībā bija 53.

Uzņēmuma *Kapp&Peterson* archīvos glabājas Annijai rakstīta gara vēstule no Jana Boušeka, *K&P* sadarbības partnera Prāgā, kas pēdējās dienas bija kopā ar Kārli Pētersonu Hamburgā.

"Rīt man jāuzraksta pastkarte un vēstule savai mīļajai sievai, meitiņai un dēlam..."

1920. gadā nu jau atraitnei Annijai Boušeks raksta: "6. septembrī mums vajadzēja doties uz Trouna ražotni, kur bija paredzētas sarunas par Pētersona cigāru piegādēm. Jau no rīta Pētersona kungs jutās jau pavisam slīkti un mums no sarunas nekas neiznāca. Pārējo jūs jau zināt..."

Pētersona ģimene 1914. gadā

kungs jutās jau pavisam slīkti un mums no sarunas nekas neiznāca. Pārējo jūs jau zināt..."

Kārlis Pētersons ir apglabāts Hamburgā

Legendārais uzņēmējs, latvietis Kārlis Pētersons ir apglabāts Hamburgā Oleldorfas kapsētā. Savā testamentā viņš ir minējis divus cilvēkus: sievu – Anniju Pētersoni un Patriku Dafiju – lauksaimecības konsultantu. Īrijas avižu nekrologi ziņo par izcilā uzņēmēja aiziešanu.

Kad nomirst tēvs, Konrādam Henrijam ir 15 gadu un tikko ruđeni viņš ir uzsācis mācības Metropolēnā Mākslas skolā.

Gimene šajā laikā dzīvo Kenilvorsskverā 53., Ratgārā, Dublinas pievārtē, un Izoldei ir vien 8 gadi. Tēva nāve mazajai meitelei liek dzīli skumt. Tēvs viņai bijis loti mīls un liela autoritāte, bet Izolde Kārlim ārkārtīgi mīlēta meitiņa. Abu attiecības labi raksturo virkne pastkaršu, kuŗas tēvs mazajai sūta ikreiz, kad dodas komandējumā. Arī no pēdējā brauciena uz Vāciju Izolde teju ik dienas, reizēm pat divas datētas vienā dienā, saņem pa skaistai skatu kartei. Īsās vēstulītes arvien beidzas ar vārdiem – "milošais tēvs", "bučas – tētis" vai "tētuks", bet ik katrā no tām meitelei tiek uzrunāta par Izoldes jaunkundzi. Vēstulēs Kārlis meitiņai arī maigi atgādina, ka jāklausī māmiņa, un cer, ka viņi abi ar brāli nesagādā viņai lielas raizes.

Līdz mūsdienām ir saglabājusās apmēram divdesmit tēva rakstītas pastkartes Izoldei. Uz Dublinu tās celojušas gan no Francijas, gan Holandes, gan Vācijas. Pēdējo vēsti no tēva Izoldei saņem 19. septembrī, astoņas dienas pēc Kārļa Pētersona nāves. Tā rakstīta 1. septembrī 1919. gadā no Nuppenau Holzdammi viēsnī-

cas Hamburgā. Šajā vēstulītē Kārlis stāsta, ka lietas kārtotas lieliski, ka tikko pavadījis jauku svētdieni, kuļojojot pa Alsteras upi...

Kā vadītājs Kārlis Pētersons uzņēmumā *Kapp&Peterson* bija nostādājis 23 gadus, kopā – 43 gadus. Šī bija pirmā un vienīgā viņa darbavieta Īrijā, kuŗā viņš no kokgriezēja bija izaudzis līdz ražotnes līdzpāšniekam un ar saviem izgudrojumiem atnesis tai pasaules slavu. Ražotni pēc Kārļa Pētersona nāves turpina vadīt tikai Alfrēds Kaps, tomēr Pētersona vārds no uzņēmuma nosaukuma nepazūd līdz pat mūsdienām.

Un vēl...

Un vēl kāds interesants fakts, kas liecina par Kārļa Pētersona sava veida atbalstu neatkarības cīnītājiem. Jau agrāk – Lieldienu dumpja laikā – Pētersons organizēja pīpju dāvināšanu īru armijas komendantiem un lielākajai daļai īru armijas virsnieku. Tradīcija saglabājās arī pēc Kārļa Pētersona nāves. Īpaši Neatkarības kārša laikā *Kapp&Peterson* pīpes tika dāvinātas arī personīgi Maiklam Kolinsam un Īmonam de Valeram, lai gan de Valera tomēr priekšroku esot devis cigaretēm.

Līdzko īmons de Valera deklareja Īrijas republiku, uz pīpēm tika gravēts uzraksts "Made in the Republic of Ireland", un tas, protams, kārtējo reizi atkal ārkārtīgi sanīkoja britus. Kā nekā *Kapp&Peterson* produkciju ar šādu uzrakstu pārdeva ne tikai Īrijā un Anglijā, bet arī visās lielākajās Eiropas pilsētās un arī Amerikas Savienotajās Valstīs. Šādi, tiem laikiem visai savdabīgā, toties efektīvā veidā, vēsts par īru neatkarības cīnītāju grību un tautas nedalītu atbalstu tai aplidoja lielu daļu pasaules. Protams, tas skaidri demonstrēja arī uzņēmuma simpātijas.

BRIGITA ZUTERE

Uzsverot izglītības un ziedošanas kultūras vērtības, Latvijas Universitātes (LU) fonds sadarbībā ar LU Absolventu klubu un LU Botānisko dārzu ir pieņemusi jaunu izaicinājumu – Rīgas zaļajā sirdi – Latvijas vecākajā botāniskajā dārzā veidos LU absolventu taku. LU absolventi un draugi aicināti atbalstīt takas izbūvi ar savu ziedošumu.

Taka būs īpaša ne tikai ar to, ka tās pirmais elements būs Ķēnu dārzs, kas būs Baltijas valstis unikāls brīvdabas atpūtas objekts, bet arī ar to, ka tiks izbūvēta par LU absolventu un draugu saziedotajiem līdzekļiem. Kopējās Ķēnu dārza izbūves izmaksas mērāmas 45 000 eiro, režģu laipa vīsies cauri dārzam 150 m garumā. Iek nedēļu, ziedojojot izvēlētajam projektam, ir iespējams iegūt devīgākās fakultātēs godu. Līdz šim devīgākie savai *Alma Mater* izrādījušies LU Juridiskās fakultātes absolventi, kur lielākais individuālais ziedošums bijis 1 000 eiro. **Ziedošanas kampaņas kulminācija paredzēta šā gada 18. maijā**, LU Absolventu dienā, kas LU Botāniskajā dārzā pulcēs vairākus tūkstošus absolventu un sadarbības partneru.

Šobrīd tiek ištenota LU Botāniskā dārza atjaunošana, gatavojoties dārza simtgadei 2022. gadā. Sakārtojot un papildinot teritorijas infrastruktūru atbilstoši mūsdieni prasībām, dārzs būs plašai publikai pievilcīgāka vieta. Apmeklētājiem šobrīd nepieejamā dārza daļā dabiski izveidojusies ainaviski vērtīga teritorija – aizaugusi, kādreiz iekopta kokskola. Izmantojot esošo veģetāciju, labiekārtojot LU Botānisko dārzu, tiks radīts noslēpumiem un pārsteigumiem pilns Ķēnu dārzs. Šī teritorija iemanto neskartas dabas

sajūtu un ir vieta intīmām pāstaigām. Absolventu taka visā tās garumā mainīs savu raksturu no ēnainas līdz spilgtas saules apspīdētai. LU Botāniskā dārza direktora p.i., asoc. prof. **Uldis Kondratovičs** uzrunā LU absolventus un aicina pievienoties ziedošanas kampaņai: "LU Absolvent! Tev pašā Rīgas Zaļajā sirdi vienmēr būs vieta, kur iegriezties, padomāt par savu vietu dabā, devumu Latvijas Universitātei un visai Latvijas valstij. Tu iegūsi sirdsmieru mūsu zaļajā oāzē, kam apkārt mutuļo ikdienas steiga."

Lai veicinātu ziedošanas kultūru, Latvijas Universitātes galvenās ēkas foajē pērnā gada novembrī tika uzstādīta Baltijas augstskolās pirmā ziedošne jeb ziedošanas kiosks, ar kuru ērti un ātri var veikt ziedošumu sirdij tuvākajam LU projektam, kā arī perspektīvākajiem studentiem un pētniekiem. Šī gada lielprojekts ir LU Absolventu takas izbūve LU Bo-

kā arī ziedotni LU galvenajā ēkā. Līdz šim ir sazedoti 12 000 eiro, kas ir nepilna trešdaļa no nepieciešamajiem 45 000 eiro, ar ko nosegs būvmateriālu, būvdarbu un daļējus labiekārtošanas izdevumus Ķēnu dārza teritorijā. Ziedot savai augstskolai iedrošina LU fonda valdes priekšsēdis prof. *emeritus* **Ivars Lācis**: "Mums, kopā strādājot, jāpanāk, lai jaunā ziedošne klūtu par ikvienu no aptuveni 250 000 LU absolventu dāvināšanas totēmstabu, pie kuŗa vismaz reizi gadā pakavēties minūti un izpildīt vienkāršu rituālu. Rituālu savas pašapziņas celšanai un Latvijas attīstības nodrošināšanai. Vienkāršas darbibas ar skaitliem rāda: ikviens no LU pēdējo gadu absolventiem, dāvinot tikai 0,15% no saviem gada ienākumiem, Universitātes "Rakstumāja" Torņakalnā augšāmceltos jau nepilnos divos gados."

Tāpat ziedošanas kultūras nozīmīgumu sabiedrībā vērtē un at-

klāj savu viedokli šajā jautājumā LU fonda valdes loceklis **Juris Pūce**: "Latvijā ir jāveido tradīcijas. Mēs esam pieraduši, ka tas notiek pats no sevis un to izdara kāds cits. Pašiem ir jābūt pirmajiem, kas to soli sper, kas ir gatavi tos 10, 20 vai 100 eiro no sava māka novirzīt vietai, kas tevi ir izglītojusi un padarījusi par labāku un konkurēspējīgāku. Var gaidīt uz svešu, var gaidīt, ka kāds cits tavā vietā šo lietu sāks risināt, bet var būt arī pašam pirmajam, un es ar lielu prieku priečajos atbalstīt savu universitāti."

Sekot līdzi Absolventu takas ziedošanas kampaņas progresam, kā arī apskatīt visus aktuālos Latvijas Universitātes projektus var platformā ziedot.lu.lv. Mēnesi pirms ziedošanas kulminācijas Ķēnu Dabas mājā, Jelgavas ielā 1, tiks atvērta izstāde ar sabiedrībā pazīstamu personu darbiem, kas tiks tiešsaistē izsoliti. Visi iegūtie līdzekļi tiks novirzīti Absolventu takas izbūvei.

Pastāvēt par cilvēcību

Piešķirta "Klusovaroņu fonda" stipendija Latvijas 20. gs. vēstures pētniecībai

VITA DIĶE

"Nelokāmi un nesatricināmi visos laikos un apstākļos pastāvēt par cilvēcību" – ir pārliecināti "Klusovaroņu fonda" dibinātāji Eduards Anderss un Pēteris Bolšaitis. Vītolu fondā dibinātā "Klusovaroņu fonda" mērķis ir cildināt cilvēkus un ģimenes, kuras, riskējot ar savu dzīvību, ir glābušas citus cilvēkus. "Klusovaroņu fonda" vēlas vairot pasaule labo un cildināt cilvēcību, pret-nostatot Otrā pasaules kaļa zvēribu aprakstiem stāstus par ļaužu varonību, palīdzot saglabāt dzīvību citiem.

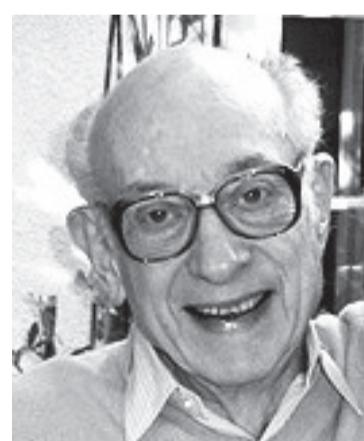
"Klusovaroņu fonda" dibinātāji līdz šim ir veikuši izcilu darbu, lai ištenotu projektus Latvijā – atbalstīta interaktīva glābēju datubases izveidošana Žaņa Lipkes memoriālā, dibinātā "Liepājas ebrēju piemiņas stipendija" un izdotas grāmatas: E. Andersa "Latviešu vidū holokausta laikā", Dž. Haidena "Pauls Šimanis. Minoritāšu aizstāvīs", P. Bolšaitis, kopdarbs ar A. Lūsi un A. Žiguri "Latvijas klusie varoni". Realizējot šos projektus, radās ideja par "Klusovaroņu fonda" stipendiju

dibināšanu, kas ietver fonda dibinātāju un atbalstītāju ziedošumus.

Konkurss uz "Klusovaroņu fonda" stipendiju norisinājās 2018. gada februārī, un tajā piedalījās vēstures magistranti un doktoranti, kuŗi padziļināti pēta Latvijas 20. gadsimta vēsturi. Pirmā "Klusovaroņu fonda" stipendija piešķirta Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes doktorantūras studentam Andrejam Gusačenko, kurš intervijas laikā pierādīja sevi kā ļoti mērķtiecīgu un zinošu jaunieti. Viņa magistra darbs "Sokol organizāciju darbība Latvijā 1928. – 1940. g." saņēmis

Latvijas Akadēmiskās organizācijas Zviedrijā apbalvojumu. Gūtie panākumi mudinājuši Andreju turpināt studijas doktorantūrā.

Andrejs Gusačenko pateicības vēstulē rakstīja: "Kopš bērnības neesmu bijis vienaldzīgs pret vēsturi. Ar īlielu interesu klausījos ģimenes nostāstus par senčiem un pagātnes notikumiem. Esmu pagodināts par komisijas lēmu-

Eduards Anderss

Pēteris Bolšaitis

mu piešķirt stipendiju mana promocijas darba izstrādei, kuras temats ir: "Krievu organizācijas Latvijas Republikā 1918. – 1940. gadā: pretilielnieku darbība". Tā tapšanas periodā došos pētīt vēsturiskos archīvus Vācijā, Francijā un Amerikā. Stipendija būs atbalsts dalībai konferencēs, literātūras iegādei un ceļa izdevumiem. Vēlos uzsvērt fonda profesionālitāti un tikšanos ar stipen-

"Datorsistēmas". Šogad stipendiāts absolvēs augstskolu un kā pats apgalvo – "bez stipendijas tas būtu neiespējam". Jaunietis pēkšņas slimības dēļ dažu dienu laikā tika piekalts pie ratiņkrēsla, un stipendija ir liels atbalsts studijās.

Vītolu fonda izsaka pateicību "Klusovaroņu fonda" dibinātājiem Eduardam Andersam un Pēterim Bolšaitim un visiem ziedotājiem, kas piebiedrojušies fonda veidošanā, par sadarbību, jo kā "...maza sēkla brūnā mālā, dzen viena sakne otru tālāk...", tā jauniešu dzinējspēks ir dibinātāju nerimstošās darbaspējas un vēlme saglabāt Latvijas vēstures atmiņas.

"Klusovaroņu fonda" mērķis ir uzkrāt un ieguldīt pietiekami plašus līdzekļus, lai no gūtās peļņas varētu sniegt vismaz divas iepriekšminētās stipendijas ilgtermiņā. Personas, kas vēlētos piebiedroties atbalstītāju pulkam, ziedošumus var sūtīt uz: Nodibinājums "Vītolu fonda", Konta Nr. LV 13 HABA 0551043024521 (Swedbank).

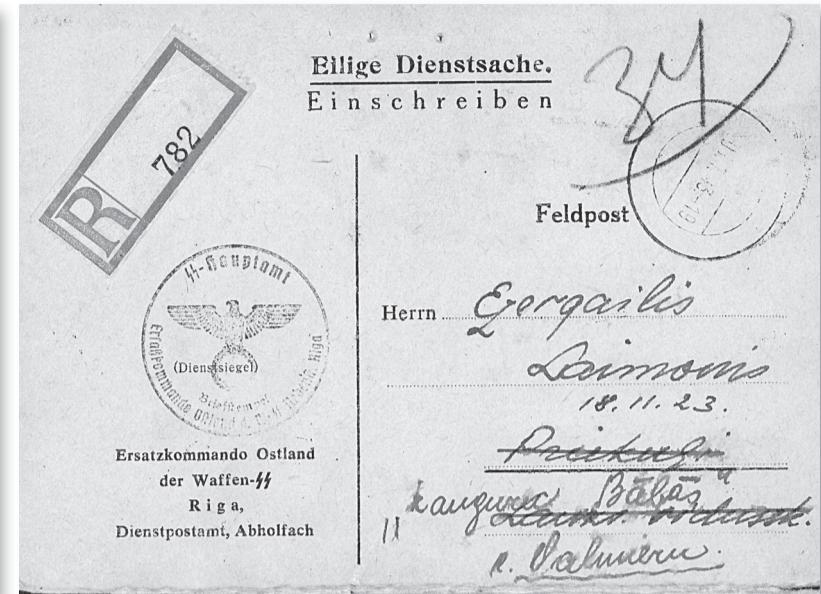
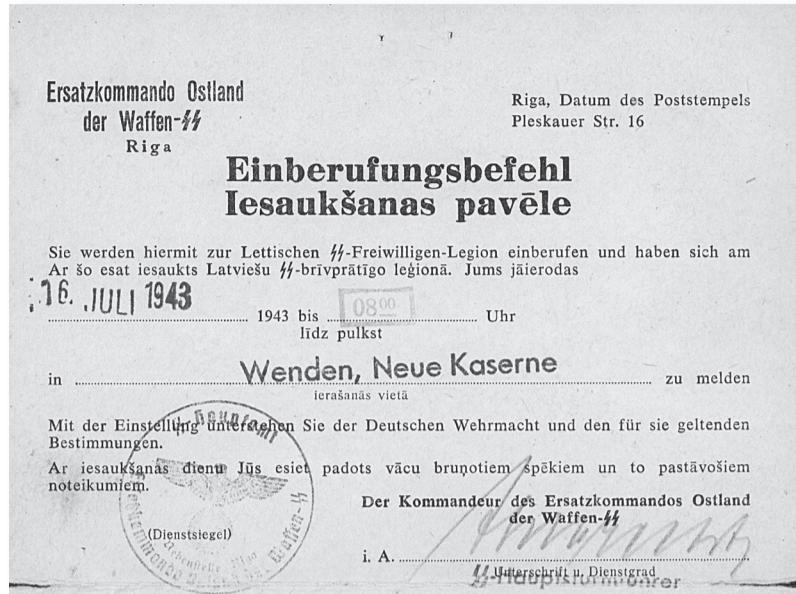
OKUPĀCIJAS MŪZEJA GARINŠ STĀSTA

10. Latviešu leģionāri Latvijas Okupācijas mūzejā

Atceros, kā reizi pirms cikciem gadiem, jā gan – 2003. gadā, vecajā Mūzeja ēkā bija uzbūvēts bērza sprunguļu celš. Tādus būvēja latviešu karavīri Otrā pasaules karā frontē pie Volchovas. Tas tur tālu ziemējos, purvos pie Leņingradas.

Jā, leģionāri, jā, marts. Sešpadsmitais marts, 1944. gads, kad abas latviešu divīzijas vienīgo reizi cīnījās blakus. Tas bija pie Veliķajās upes otrpus Latvijas robežai. Smagas kaujas, varonība un varoni. Daudz kritušu varonu. Bet jau pēc nedaudziem mēnešiem ienaidnieks Latvijas zemē. Es jutu viņu garus visapkārt vecajā ēkā. Tagad pagaidu telpās – kā Zēdelgemas bites. Un no ārpuses tieši šai laikā: apmelojumi, apsūdzības un neizpratnes pilni jautājumi. Kāpēc latvieši brīvprātīgi gāja “esesiešos”? Kāpēc piedalījās karā noziegumos? Kāpēc Latvijā viņus godina 16. martā? Kāpēc pie Brīvības pieminekļa? Viņu gari atbildēt nevar. Jāatbild dzīvajiem. Jāatbild, jo viņi bija mūsējie.

Skatos pagaidu ekspozīcijā. Tur blakus latvieši Staļina pulkos, latvieši Hitlera pulkos. Ne vieni, ne otri nevarēja cīnīties savos pulkos par Latvijas brīvību. Jauni latviešu puiši svešās armijās, kuŗus neviens nezēloja. Divsimt tūkstošu svešās armijās. Kāpēc? Cik no vi-

niem palika dzīvi? Puse? Un gids stāsta: “Hitlers 1943. gada 10. februārī pavēlēja izveidot “Latviešu SS brīvprātīgo leģionu”. Vienīgais pareizais vārds – latviešu. Latvieši nederēja kā Hitlera miesassardze, tikai kā karā kalpi. Nebija Latviešu leģiona kā militārās vienības. Latvieši kalpoja, kur viņiem lika. Divas latviešu divīzijas komandēja vācieši. Un brīvprātība izriet no kartītes, ko viņi saņēma: “Jūs esat iesaukti Latviešu SS brīvprātīgo leģionā.” Padomājiet – brīvprātīgi iesaukti! Karā noziegumi? Neviens latviešu karavīrs,

dienot vācu armijā, nav notiesāts par karā noziegumiem.”

Pat man kā gariņam ir liels niknumis, kāpēc mēs savus karavīrus nedrīkstētu godināt un pieminēt? Bez vainas par vainīgiem sauktos. Ne tikai Lestenes leģionāru kapētā, bet jebkur. Un jebkad. Esmu lepns, ka Mūzejā gidi skaidro, kā viņi ienīda uzspiestās SS nozīmes, kā viņiem svēts bija Latvijas karoga vairodīnīš uz piedurķnes. Kā un kāpēc, Vācijā, karām ejot uz beigām, viņi devās uz Rietumiem, lai padotos Rietumu sabiedrotiņiem. Kāpēc viņi Zēdelgemas

gūstā cēla Brīvības pieminekli un svinēja 1945. gada 18. novembrī? Un kāpēc daudzi Latvijā karojās pēc karā turpināja karot Latvijas mežos, lai nebūtu jāvergo padomju Gulagā? Mūsējē.

Aktīlajot izstādi par latviešu leģionāriem 2003. gada martā, pie bērza sprunguļu ceļa Mūzeja valdes priekšsēdis teica: “Šais dienās mums pieklājas pieminēt tos, kas

svešu varu pulkos – ne savas izvēles dēļ – karoja svešajā karā, bet vēl vairāk tos, kas karā laukos palika un kuŗu kauliem nav miera zem Latvijas, nedz svešu zemju velēnām, kur atdusas ne tikai viņi, bet viņu nedzīmušās ciltis un Latvijas valsts, tautas un zemes nepiepildītās cerības.” Es nevarētu labāk. Tā ir mūsu visu lielā, paliekošā sāpe.

Lai godinātu un pieminētu latviešu leģionārus, vēl iespējams ziedot leģendārā pulkveža Viļa Januma piemiņai ar atzīmi “Pulkveža Januma piemiņai”. Par ziedojušiem tiks iekārtota stendu grupa par Kurzemi 1944./45. gadā.

ZIEDOJUMI vēl vajadzīgi arī “Piemineklim brīvībai” Zēdelgemas gūsteknu nometnē 1945./46. gadā ieslodzītajiem leģionāriem ar atzīmi “Piemineklim Zēdelgemā”. Par to gariņa 5. stāsts.

Pilna informācija par ziedojušiem agrākajos laikraksta numuros, un Mūzeja mājaslapā: okupacijasmuzejs.lv/lv/ziedot.

Ar ziedojušumu nodrošināts publicitātes projekts

ĪSZINĀS

Ogrē 25. martā plkst. 17 būs atceres brīdis politiski represēto piemiņas vietā (Meža prospektā 2b) iepretim Svētā Meinarda Romas katoļu baznīcai. Ogres novada Kultūras centrā plkst. 18 ītonas kollektās zēnu un jauniešu koņa koncerts (Lielbritanija).

Lugažu dzelzceļa stacijā 25. martā plkst. 14 aicina nolikt ziedus un iedegt sveces no Valkas novada izsūtīto 2 018 cilvēku no 625 ģimenēm piemiņai.

Skriveros 25. martā plkst. 14 ziedu nolikšana pie 1941. – 1949. gadā represēto piemiņas akmens. Plkst. 14.30 Skriveru Kultūras centrā aktrises Indras Burkovskas un dziedātāja Andra Daņiļenko koncerts „Mēs esam Latvija”. Ieeja brīva.

Liepājas Latviešu biedrības namā 25. martā plkst. 14 dokumentālā filma “Lidija” par Latvijā pazīstamo politiski represēto Lidiņu Lasmani-Doroņinu, kuŗas acis 91 gadu vecumā ir gaišas un dzīvi veras pasaulē.

Latvijā 25. martā plkst. 3 pulksteņa rādītāji jāpagriež 1 stundu uz priekšu, jo notiks pāreja uz vasaras laiku. Latvijā lieto laiku atbilstoši otrajai laika joslai (Grīničas laiks plus 2 stundas). Tā būs Pūpolu svētdiena (arī palmu svētdiena), kas ir kristiešu svētki, kad tiek pieminēta Jēzus Kristus iejašana uz ēzeļa Jeruzalemē, kad pirms viņa tika kaisīti palmu zarī.

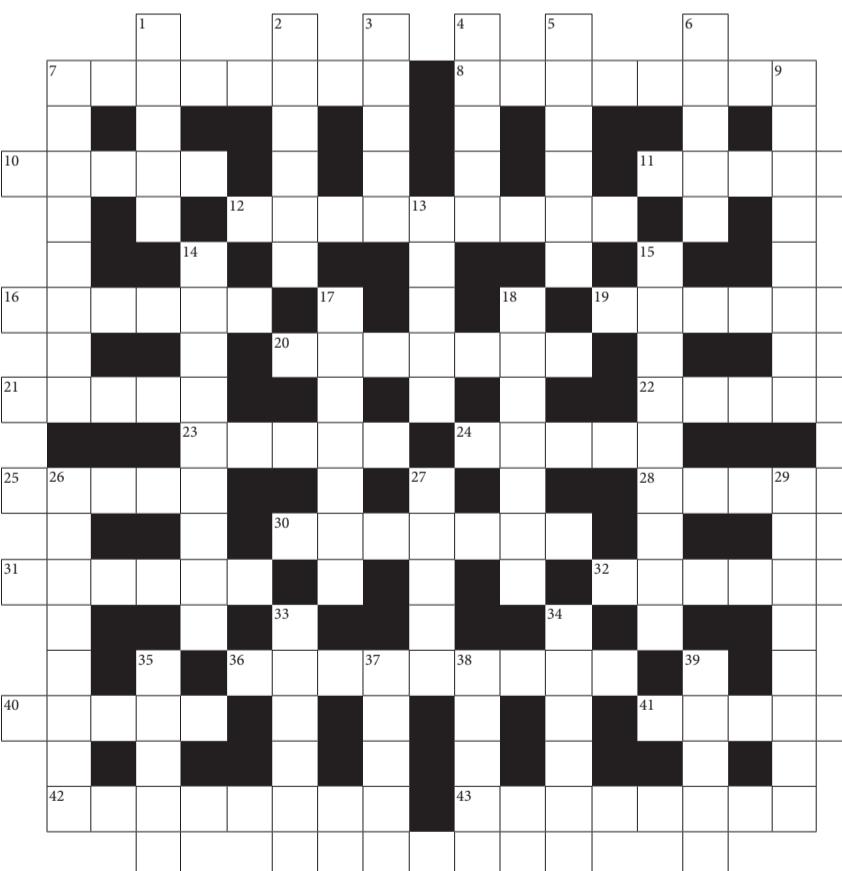
Pasaules dabas fonds (WWF) 24. martā no plkst. 20.30 līdz 21.30 (pēc Latvijas laika) aicina ikvienu iedzīvotāju piedalīties liepājā videi veltītajā akcijā – Zemes stunda, kas sāksies Austrālijā un aptvers visu zemeslodi. “Izslēdz gaismu – pieslēdzies dabai!”, simboliski izslēdzot apgaismojumu uz vienu stundu, parādītu savu apņemšanos videi draudzīgākai rīcībai ikdienā.

Liepājā no 16. līdz 18. martam ar daudzveidīgiem un krāšņiem saņīkumiem svinēs pilsētas 393 gadu jubileju. Atklās 16. martā ar lielkoncertu “Liepāja izAicina” Liepājas Olimpiskajā centrā, kur uzstāsies 500 talantīgi jaunieši no visas Latvijas. 16. martā koncertzālē “Lielais dzintars” izskanēs 26. Liepājas Starptautiskā zvaigžņu festivāla koncerts, kur piedalīsies komponists R. Pauls, Valsts akadēmiskais koris “Latvija” un Liepājas Simfoniskais orķestris. Dirigents Māris Sirmais. Svētku noslēgums būs 18. martā plkst. 14 koncertzālē “Lielais dzintars”, kur notiks tradicionālā “Gada liepājnieks” un “Godā liepājnieks” apbalvošana.

Īszinās sagatavojuši Valija Berkina

Sastādījis KĀRLIS PĒTERS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Limeniski. 7. Tauriņziežu dzimtas garšaugi. 8. Lauksaimniecības speciālists. 10. Valsts Eiropā. 11. Laikraksts Latvijā. 12. Ieciešīgās pret citu uzskatiem. 16. Cilvēki, kas pieskata un kopj mazus bērnus. 19. Grezna valdniece galvas rota. 20. Akūta bērnu infekcijas slimība. 21. Cietā kurināmā sausās pārtaivaces produkts. 22. Senas tilpuma mērvienības krievu mēru sistēmā. 23. Kādam mērķim paredzētie naudas lī-

dzekļi vai materiāli. 24. Mācība par morāli. 25. Italiešu filozofs (1548-1600). 28. Gaujas pieteka. 30. Priekšmets ar piedēvētām maģiskām īpašībām. 31. Iecerēs. 32. Uzmanīumi, meti tēlotājā mākslā. 36. Valsts Dienvidāzijā. 40. Jebkuras darbības rezultāts. 41. Lopbarība. 42. Ezers Vidzemē. 43. Signalizācijas sprāgstlādiņi. **Stateniski.** 1. Pasaules daļa. 2. Falsificēt. 3. Apdzīvota vieta Aknīstes novadā. 4. Rēzeknes pie-

Tiekas Vācijas Vanagi un Vanadzes

DV Minsteres kopas tikšanās notika "Vanadžu zīmē" 7. martā pie ilggadējās Minsteres Latviešu ģimnāzijas un Latviešu kopības Vācijā darbinieces Silvijas Lazdiņas Sendenes pilsētīnā. Kopas vadītāja un kasiere Rita Kizilda turpinās sarunas ar DV Vācijā referentu Robertu Spoģi (kopas biedru) par DV Vācijas darbību. Viņš pats nevarēja piedalīties saņaksmē. Helga un Dzidra Neimanes (bij. kopas kasierē Jāņa Neimaņa sieva un meita) arī piedalījās pārrunās un praktiski palīdz DV Minsteres kopai. Aija Ebdene informēja par Belgijas pilsētas Zēdelgemas un Okupācijas mūzeja ierosmē topošo "Pieminekli Brīvībai", kuŗa atklāšana paredzēta Latvijas Simtgades zīmē 23. septembrī. Tieši šeit bijušajā Otrā pasaules karā gūstekņu nometnē dibināja latviešu lielāko labdarības biedrību – Daugavas Vanagi. Kopas goda biedrs

No kreisās: Silvija Lazdiņa, Aija Ebdene, Rita Kizilda

Alberts Spoģis (Roberta tēvs) ir līdzdibinātājs un nesavītīgs DV darba labvēlis.

"Piemineklim Brīvībai" Zēdelgemā ziedojet: Latvijas Okupācijas mūzeja mājaslapa: [okupacijsmuzejs.lv](#).

Ziedojumus var nodot, sūtīt, pieteikt pie mūzeja pārstāvjiem pasaule (ASV, Kanada, Lielbritanija, Austrālia).

Aija Ebdene,
DV Minsteres kopa

Esi mūsdienīgs!
www.307.lv
Sludinājumus laikrakstā
BRĪVĀ LATVIJA
iesniedz ērti
no sava datora
307.lv

PĒRK

SIA Kalnkoks par augstām cenām pērk meža īpašumus un cirsmas visā Latvijas teritorijā. Tālr. +371 27800573.

www.latviesiem.co.uk

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 euro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 euro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: NB! 60 euro

Pasta adrese:
Gertrūdes iela 27
Rīga, LV - 1011
Tālrunis + 371 67326761
Tālraksts +371 67326784

Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: Brīvā Latvijas izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Lilita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Gertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Plk.: 9-13)
Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālraksts: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmite Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tālr. 01788823438, faks 01788822441.
Kārtos visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pienem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr.:
07788790952, e-pasts: tereze.bogdanova@inbox.lv

ABONEMENTA MAKSA:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 75; 12 mēnešiem GBP 145. Samaksu ar čeku, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 875; 12 mēneši SEK 1550.
NAUDĀS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKSFÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 – 1). Pazīpojums. Sludinājums, reklāmu sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonētu administratore +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 155 euro;
6 mēn. – 85 euro; BL knts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, knts IBAN: DE9420010020027151204, BIC: PBNKDEFF.
Adrese abonēšanas jautājumiem: Nils Ebden, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemes: 6 mēnešiem 85 euro;
12 mēnešiem 155 euro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latviju (adrese sk. augšā).

ASV un pārējās pasaules valstis 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-

Latvijā: 6 mēnešiem 33 euro, 12 mēnešiem 55 euro.

Digītālā avīze – 55 euro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā GBP 3.50 (EUR 6) par 10 mm augstu viensēļīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 600.

Komerciālie sludinājumi £7 (EUR 12) par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāliem vai segvārdu parakstos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precīzitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Gertrudes iela 27, Riga, LV-1011, Latvia
Iespēsti: SIA EVEKO, Rīga

BRĪVĀ LATVIJA

MEKLĒJIET MŪSU KONTUS:

www.facebook.com/brivalatvija
www.twitter.com @briva_latvija

www.brivalatvija.lv

SĒRAS

No mūsu DVF nodajās
2017. gadā Aizsaulē aizgājuši mūsu biedri

IVOR ROBERTS KLIEBA
ARNOLDS SŪCIS
RUTA TETERE

Ak, retākas rindas...

Viņus vienmēr paturēs piemiņā
Londonas Daugavas Vanagi un Vanadzes

NEKROPOLE
PERSONU, MOTIKUMU UN KAPU KULTŪRVĒSTURISKĀ ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju Nekropole.info
arī materiāli, veicot mērķa ziedojušus. Šis ir unikāls projekts,
kurā nav analoga pasaule. Mēs tvejam pasaules aizejošo
vēsturi, par centrālo asi, ap kurū viss griežas, liekot Latviju. Tas
varbūt ir ambiciozi, bet – kurš gan darīs, ja ne mēs paši?!

www.nekropole.info!

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

**Zemessargs Tevi un Latviju
sargā brīvprātīgi ziedodams sevi.
ZIEDOSIM!**

WWW.ZEMESSARGAM.LV

Ienāc un ziedo

SPORTS**SPORTS****SPORTS****RASTORGUJEVS PĒC OLIPIADAS**

Andrejs Rastorgujevs Kontiolahti, Somijā, izcīnīja otro vietu 10 kilometru sprintā Pasaules kausa izcīņas posmā. Andrejs sašāva visus mērķus un ātri slēpoja. Vairākas sekundes Andrejs gan zaudēja pēc pirmās šautuves, kur nokritušu brillū dēļ dažus metrus atgriezās atpakaļ. Uzvarēja arī perfekti šāvušais Krievijas biatlonists Antons Šipulīns, kurš finišu sasniedza pēc 23 minūtēm un 51,6 sekundēm. Rastorgujevs atpalika 5,8 sekundes – gandrīz tikpat, cik zaudēja neveiksmīgajā epizodē pēc pirmās šaušanas. Trešo vietu izcīnīja francūzis Kventēns Fijons Maijē – 17,3 sekundes aiz uzvarētāja. Nestartēja Pasaules kausa pašreizējais ipānieks Francijas biatlonists Martēns Furkads.

Pirmajā ugunsliņījā Rastorgujevs šāva gan ātri, gan precīzi, taču jau pēc atgriešanās trasē nejauši ar roku notrieca sev brilles un pēc tām spēra vairākus soļus atpakaļ. Pēc pirmās šaušanas Andrejam bija piektais rezultāts. Ari šaušana stāvus Andrejam šoreiz nekādus sarežģījumus neradīja, un ātrais solis trasē pamatojot lāva cerēt uz augstu vietu. Šipulīna pārvars pār Rastorgujevu dila, tomēr pirmo vietu Krievijas sportists noturēja. Pēc sacensībām Rastorgujevs intervijā rīkotājiem atzina, ka nebija viegli pēc vilšanos nesušā olimpiskā starta koncentrēties sezonas turpinājumam. "Taču jāskatās tikai uz priekšu," viņš teica.

SILOVS PĒC PHJONČHANAS IZCĪNA DIVAS TREŠĀS VIETAS

Nīderlandē risinājās pasaules meistarsacīkstes ātrsliidošanas daudzīņas disciplīnās, kurās startēja arī Latvijas olimpietis **Haralds Silovs**. Pirmā disciplīna bija 500 metri. Šo distanci Silovs veica 37,040 sekundēs, kas starp 24 ātrslidotājiem viņam ļāva iemēt augsto trešo vietu.

Arī 1500 m distancē, kurā viņš Phjončhanas OS daudziem negaidīti ieņēma ceturto vietu, Silovs sasniedza trešo labāko laiku – minūte un 49,97 sekundes, zaudējot tikai Pēdešenam, kurš bija par

1,64 sekundēm ātraks, kā arī nīderlandietim Rostam, kuram Silovs zaudēja vienu sekundes desmitdaļu. Sacensību summā Latvijas ātrsliidotājs tobrīd pacēlās no astotās uz sesto vietu, līderim Pēdešenam kopvērtējumā zaudējot 40,64 sekundes, bet no trešajā vietā esošā nīderlandieša Svena Krāmera atpaliekot par 24 sekundēm.

Sliktākas sekmes Haraldam bija tikai 5000 m distancē – 12. vieta (6:52,47). Pasaules meistarsacīkšu beidzamajā – 10 000 m distancē, kurā startēja astoņi labākie dalībnieki. Silovs bija septītais ātrākais, distanci veicot 14 minūtēs un 55,08 sekundēs.

Līdz ar to Haralds Silovs izcīnīja septīto vietu pasaules meistarsacīkstes daudzīņā. Tas ir viņa labākais rezultāts šajās sacensībās. Iepriekšējos divos gados Silovs pasaules meistarsacīkstes daudzīņā bija devītā vietā.

PARABOBSLEJISTS ATKAL PASAULES ČEMPIONS

Latvijas boblejists **Artūrs Klots** otro gadu pēc kārtas kļuva par pasaules čempionu parabobslejā, triumfējot Norvēģijas trasē Lillehammerē notikušajās sacensībās. Klots bija ātrākais visos četros braucienos.

Artūrs Klots

Viņš četru braucienu summā finišēja pēc trim minūtēm un 50,42 sekundēm, kamēr otro vietu

ieguvušais kanadiets Lonijs Bisōne atpalika par 0,70 sekundēm. Pēc pirmās dienas Bisonē līderim zaudēja 0,24 sekundes, bet otrajā dienā Klots no tuvākā sekotāja atrāvās vēl vairāk. Tikmēr trešā palīka norvēģiete Guro Frunsdāla, kurā Klotam zaudēja 2,11 sekundes. Viņa ir pirmā sieviete, kurā pasaules meistarsacīkstēs parabobslejā tiek pie medaļas.

Uzreiz aiz goda pjedestala paliņa cits latvietis **Alvis Brants**, kurū no bronzas medaļas šķīra 0,18 sekundes. Brants pirmajā braucienā bija trešais, pēc tam uzrādot sesto, piekto un ceturto labāko rezultātu. 14. vietā starp 19 konkurentiem sacensības beidza **Annijs Krūmiņa**, kurā Klotam zaudēja 4,76 sekundes. Klots par pasaules čempionu tika kronēts arī pērn.

Šosezon Pasaules kausa izcīnīja labākais no Latvijas bija Brants, kurš kopvērtējumā izcīnīja ceturto vietu, kamēr septītā vietā ieindojās Krūmiņa, bet astotajā – Klots. Pirmajā desmitniekā vēl bija **Lauris Zutis**.

Klots un Zutis šosezon piedalījās tikai sešos Pasaules kausa izcīņas posmos, pirmos četrus startus izlaižot, turklāt pašreizējais pasaules čempions pēdējos divos startos bija attiecīgi otrs un pirmsais.

PLŪDMALES VOLEJBOLS

Latvijas vadošais plūdmales volejbola duets **Aleksandrs Samoilovs** un **Jānis Šmēdiņš** Dohā notiekošajā pasaules tūres četrzvaigžņu turnīrā piedzīvoja zaudējumu ceturtdalīfinālā.

Samoilovs/Šmēdiņš ceturtdalīfinālā ar 0:2 (15:21, 13:21) zaudēja krieviem Olegam Stojanovskim un Igoram Veličko. Šī latviešiem bija trešā spēle septīnu stundu laikā, turklāt iepriekš viņi beidza turnīru ASV, bet jau tūlī viņiem bija jāstartē turnīrā Katarā. Līdz ar to viņi šo turnīru beidza piektajā vietā.

TENISS

Latvijas pirmā rakete sieviešu tenisā **Alona Ostapenko** sasniedza prestižā Indianvelsas WTA Premier serijas turnīra vienspēļu sacensību trešo kārtu. Otrās kārtas spēlē ar sesto numuru izlikta Ostapenko ar 6:4, 3:6, 6:1 nepilnu divu stundu ilgā cīņā pieveicai sveicieti Beindu Benčiću.

Trešās kārtas sasniegšana Ostapenko ļavusi tikt pie 65 pasaules ranga punktiem, bet nākamajā kārtā viņas pretiniece bija Chorvatijas teniste Petra Martiča, kurā pasaules rangā ir 51. pozicijā. Aloja ar 3:6, 3:6 zaudēja Martičai.

17 GADUS VĒĀ ŽAGARA UZNĀCIENS

Tikai 17 gadus vecais Artūrs Žagars pirms dažām dienām debitēja Spānijas augstākās ligas (ACB) meistarsacīkstēs Badalonas *Divina Seguros Joventut* komandā pret Jāņa Timmas un Rinalda Mālmaņa pārstāvēto Vitorijas *Baskonia*.

Artūrs Žagars

Baskonia viesos guva uzvaru ar rezultātu 75:61, turnīrā izcīnot seso to panākumu pēc kārtas, kamēr Badalonas komandai šis bija desmitais zaudējums pēc kārtas.

Žagars kļuvis par astoto Latvijas basketbolistu, kurš šosezon gājis laukumā Spānijas augstākās ligas meistarsacīkstēs, kurās tiek uzskaņitas par spēcīgāko klubu turnīru Eiropā. Bez viņa šosezon Spānijā spēlē arī Timma, Mālmanis, Rālands Šmits, Jānis Blūms, Anžejs Pasečníks, Mārtiņš Laksa un Rādions Kurucs.

PAZINĀJUMI**LATVIJA**

Rīgas Evangēliskās draudzes dievkalpojums 25. martā plkst. 13 Rīgā, Akas ielā 13 (bez kafijas galda un svētdienas skolas). **Iesvētes mācība:** visi interesenti ir laipni aicināti pie teikties uz draudzes organizēto iesvētes mācību. Pieteikumus, lūdzu, sūtīt uz info@redraudze.lv.

ANGLIJA

DVF Londonas nodaļas **Vāndžu kopa aicina** uz filmas "Eslingenas stāsti" demonstrēšanu trešdien, **21. martā**, plkst. 14 DVF nama kluba telpās, 72 Queensborough Terrace, London, W2 3SH. Ieeja par ziedojumiem. Visi tiek mīli gaidīti!

NEBJIS NOTIKUMS!

Pirma reizi Anglijā – Kūku konkursā, veltīts Latvijas Simtgadei! **28. aprīlī** plkst. 10 DV Londonas nama zālē, 72 Queensborough Terrace, London, W2 3SH, uzstāsies dziedātājs Ainārs Bumbieris. Kūku konkursa izskanā – kūku degustēšana. Esiet mīli aicināti!

DIEVKALPOJUMI

ZIEMELĀNGLIJAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere
Bradfordā, Vācu baznīcā (*The German Protestant Church*), 29 Great

Zviedrijā 73. Sinodes viesiem. Visi mīli gaidīti!

Jāņa Kalmītes izstādi Latvijas vēstniecībā pensionārus ielūdz apskatīt **22. martā** plkst. 13.

Referāts "*Baltikum i det svenska riket – Stormaktens början och slut*", sakārā ar Baltijas valstu 100 gadu patstāvības jubileju *Estriska Huset, Wallingatan 34*, Stokholmā, **5. aprīlī** plkst. 18. Runās pazīstamais vēsturnieks un rakstnieks Gunnar Wetterberg. Riko LPA kopā ar Svensk-Lettiska Föreningen.

LPA brauciens uz Rigu 24. aprīlī. Tuvākas ziņas pa tālr. 80 11 80 vai 073 945 39 66. LPA valde

DIEVKALPOJUMI

INFORMĀCIJA par Zviedrijas latviešu ev. lut. draudzēm un dievkalpojumiem redzama arī mājaslapā www.draudzes.se

UPSALAS ev. lut. draudzes Lieldieni laika dievkalpojums ceturtdien, **29. martā**, plkst. 16 Vindhemas baznīcā (*Vindhems kyrka, Vindhems gatan 9*, Upsalā). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde. Visi mīli gaidīti!

STOKHOLMAS ev. lut. draudzes Lieldieni laika pirmās svētdiena dievkalpojums svētdien, **1. aprīlī**, plkst. 14 Somu baznīcā (*Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C, Gamla Stan, Stockholm*). Dievkalpojumu kuplinās Stokholmas latviešu koris Sandras Lejas Bojsten vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds un sadraudzība kopā ar Latvijas ev. lut. Baznīcas draudžu

Dievkalpojumu vadīs Ieva Graufelde, pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Dievkalpojumu kuplinās Kristera ansamblis *Christler Wikmark* vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds. Visi mīli gaidīti!

GĒTEBORGAS ev. lut. draudzes Lieldieni dievkalpojums pirmdien, **2. aprīlī**, plkst. 14 Hāgas baznīcā (*Haga kyrka, Haga Östergata 30*, Gēteborgā). Dievkalpojumu vadīs mācītāja Ieva Graufelde, pie ērģelēm Peter Wågsjö. Pēc dievkalpojuma draudzes namā. Visi sirsnīgi gaidīti!

NORČEPINGAS ev. lut. draudzes dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu svētdien, **15. aprīlī**, plkst. 13.30 Hedwigas baznīcā (*Hedwigs kyrka, Tyska torget, Norrköping*). Dievkalpojuma tēma: Labais gans. Dienas mude: "Nāc man līdz!" (Lūkas ev. 9:59). Draudzes mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis. Pēc dievkalpojuma sadraudzība Hāgas draudzes namā. Visi sirsnīgi gaidīti!

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, **25. martā** plkst. 11 Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzskudas.

Bekhofas latv. baznīcā (*Am Beckhof 44, Bielefeld*) **18. martā** plkst. 14.30 Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā. Esiet aicināti un gaidīti!

VĀCIJA**DIEVKALPOJUMI**

Lībekā, Lorencā baznīcā, **17. martā** plkst. 14 Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzskudas.

Ludvigshäfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig, Bismarck un Wredesstrasse* krustojumā, Lieldieni laika trešajā svētdienā, **15. aprīlī**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos diakone Rasma Gundega Ieviņa. Pēc dievkalpojuma sekos azaids ar groziņiem draudzes telpās. Visi mīli gaidīti!

Ludvigshäfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig, Bismarck un Wredesstrasse* krustojumā, Lieldieni laika trešajā svētdienā, **15. aprīlī**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos diakone Rasma Gundega Ieviņa. Pēc dievkalpojuma sekos azaids ar groziņiem draudzes telpās. Visi mīli gaidīti!